

دفترچه شماره ۱

آزمون

۲

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۶/۲

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی

مدت پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	زیست‌شناسی	مداد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	زیست‌شناسی	مداد امتحانی	۳۰	۱	۳۰ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دوازدهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دهم
زیست‌شناسی	—	—	فصل‌های ۴ و ۵

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

زیست‌شناسی

-۱ در دستگاه گردش خون انسان، نوعی رگ مستقیماً در ارتباط با حفره‌ای از قلب است که دیواره آن نسبت به سایر دیواره‌های قلب ضخیم‌تر می‌باشد، کدام گزینه در ارتباط با این رگ نادرست است؟

۱) در بالای مثانه به موازات سیاهرگ زیرین، دو شاخه می‌شود.

۲) در ابتدای آن دریچه‌ای وجود دارد که در شروع موج T نوار قلب باز است.

۳) در زیر قوس آن رگی قرار دارد که خون تیره را به شش بزرگ منتقل می‌کند.

۴) در مرحله دوم از یک دوره قلبی، تغییر حجم ناگهانی آن به صورت موجی در طول آن پیش می‌رود.

کدام موارد در گردش خون عمومی انسان به درستی بیان شده است؟

الف) خون روشن از طریق چهار سیاهرگ وارد دهلیزی می‌شود که فاقد گره دهلیزی - بطئی است.

ب) جهت جریان خون در سیاهرگ‌های با، سبب باز شدن دریچه‌های لانه کبوتر به سمت بالا می‌شود.

ج) در بین هرم‌های کلیه، جهت جریان خون روشن در رگ‌ها، از بخش مرکزی به سمت بخش قشری است.

د) رگی که خون سیاهرگ فوق کبدی و سیاهرگ کلیه را دریافت می‌کند، به دهلیزی می‌ریزد که دارای گره پیشاہنگ است.

۱) الف، ب، ج و د ۲) ب، ج و د ۳) ج و د ۴) الف و ب

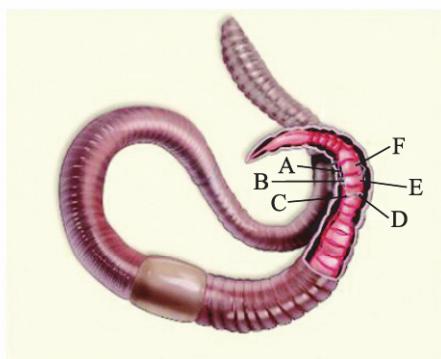
-۲ مطابق با شکل زیر کدام گزینه نادرست است؟

۱) فشار خون نقطه A از نقطه B کمتر است.

۲) فشار خون نقطه E از نقطه F بیشتر است.

۳) فشار خون نقطه D از نقطه C بیشتر است.

۴) فشار خون نقطه F از نقطه A کمتر است.

-۳ کدام گزینه برای تکمیل جمله زیر مناسب است؟

در دستگاه گردش خون انسان، هر مویرگ ..... همانند هر مویرگ ..... «

۱) پیوسته - منفذدار، در سطح بیرونی خود، نوعی صافی یکپارچه و کامل برای محدود کردن عبور مولکول‌های بسیار درشت دارد.

۲) منفذدار - نابیوسته، در اندام‌های ترشح کننده اریتروبوبیتن، محلی برای تغییر خون روشن به خون تیره است.

۳) منفذدار - پیوسته، همواره در مسیر جریان خون از سرخرگ کوچک به سوی سیاهرگ کوچک قرار دارد.

۴) پیوسته - نابیوسته، پس از تبادل مواد سبب هدایت خون به سمت بزرگ سیاهرگ زیرین می‌شود.

-۴ کدام موارد ویژگی مشترک حفره گوارشی هیدر و حفره میانی اسفنج است؟

الف) یاخته‌های بدن با کمک این حفره‌ها می‌توانند نیازهای غذایی و دفع مواد زائد خود را برطرف کنند.

ب) گروهی از یاخته‌های در تماس با مایعات این حفره‌ها، وسیله حرکتی دارند.

ج) هر یک از این حفره‌ها فقط یک محل برای ورود و خروج آب دارند.

د) از سمت دیواره، تعدادی خار به درون این حفره‌ها نفوذ کرده است.

۱) الف و ب ۲) الف، ب، ج و د ۳) ب و د ۴) الف، ج و د

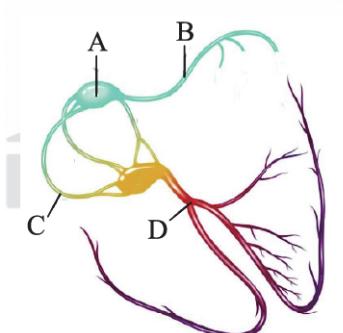
-۵ طبق کتاب درسی، کدام گزینه در ارتباط با شکل زیر نادرست است؟

۱) دسته تار B سبب انقباض بعضی یاخته‌های تک‌هسته‌ای و همه یاخته‌های دو‌هسته‌ای دهلیز چپ می‌شود.

۲) دسته تار C در دیواره دهلیز راست، پیام عصبی را به سمت منفذ بزرگ سیاهرگ زیرین، هدایت می‌کند.

۳) جریان الکتریکی تولید شده توسط A، در بطن‌ها به صورت موج QRS در نوار قلب ثبت می‌شود.

۴) دریچه دولختی نسبت به دریچه سینی آورتی، به نقطه D نزدیک‌تر است.

-۶ کدام گزینه برای برونده قلی به درستی بیان شده است؟

۱) با تغییر سطح فعالیت بدن تغییر نمی‌کند.

۲) حداکثر آن در بزرگ‌سالان در حال استراحت حدود پنج لیتر در دقیقه است.

۳) بر اثر ترشح بعضی هورمون‌ها از غدد درون‌ریز مثل فوق کلیه، افزایش می‌یابد.

۴) حاصل ضرب تعداد ضربان قلب در دقیقه، در حجم خون خارج شده از بطن‌هاست.

با توجه به اطلاعات کتاب درسی، در ارتباط با اجزای مربوط به دستگاه لنفی یک فرد بالغ و سالم در حالت ایستاده، کدام مورد غیرممکن است؟

۱) میزان تراکم گره‌های لنفی در ناحیه کشاله ران چپ بیشتر از کشاله ران راست می‌باشد.

۲) محل جدا شدن مجرای لنفی راست از چپ، پایین‌تر از همه اندام‌های لنفی موجود در شکم است.

۳) تعداد رگ‌های مرتبط با بخش برآمدۀ گره لنفی بیشتر از رگ‌های مرتبط با بخش فرورفتۀ آن می‌باشد.

۴) سرخرگ ورودی به اندام لنفی مؤثر در تخریب گویچه‌های قرمز آسیب دیده، نسبت به سیاهرگ در سطح بالاتری قرار گرفته است.

- ۹ کدام گزینه ترتیب مراحل یک چرخه قلبی را به درستی بیان می‌کند؟
 (الف) صدای گنگ و طولانی شنیده می‌شود.
 (ب) تمام قلب در حال استراحت است.
 (ج) بطن‌ها به طور کامل با خون پر می‌شوند.
- ۱۰ در ارتباط با قلب انسان، کدام گزینه به نادرستی بیان شده است؟
 (۱) منافذ ورودی سیاهرگ‌های ششی چپ در مجاورت کوچک‌ترین دریچه قلب قرار دارند.
 (۲) چین خودگی‌هایی در بافت پوشاننده سطح بیرونی قلب در ناحیه دهلیز راست مشاهده می‌شود.
 (۳) قوس بزرگ‌ترین رگ متصل به قلب توسط ساختاری به محل دوشاخه شدن سرخرگ ششی وصل می‌باشد.
 (۴) تعداد برجستگی‌های دارای طناب‌های متصل به دریچه دولختی در بطن چپ بیشتر از تعداد برجستگی‌های مشابه در سطح درونی بطن راست است.
- ۱۱ با توجه به اطلاعات کتاب درسی، روش‌هایی برای جلوگیری از هدر رفتن خون از رگ‌های آسیب‌دیده مطرح شده است. کدام گزینه در ارتباط با این روش‌ها نادرست می‌باشد؟
 (۱) در همه آنها وینامین‌ها نقش دارند.
 (۲) فقط بعضی از آنها با تولید و ترشح پروتومیبن شروع می‌شوند.
 (۳) فقط در بعضی از آنها همه اجزای بخش دوم خون (براسیس گریزانه) شرکت می‌کنند.
 (۴) در همه آنها قطعات یاخته‌ای حاوی دانه‌های کوچک پر از ترکیبات فعال، دخالت دارند.
- ۱۲ در ارتباط با شکل موردنظر در انسان، کدام مورد درست می‌باشد؟
 (۱) در بخش (۲) میزان فشار تراوoshi با فشار اسمزی با هم برابر می‌شوند.
 (۲) تغییر قطر رگ (۴) بیشترین نقش را در تنظیم جریان خون این شبکه ایفا می‌کند.
 (۳) تراوoshi مولکول‌های مختلف از بخش (۳) می‌تواند از درون یا از بین یاخته‌های پوششی صورت گیرد.
 (۴) رگ (۵) نسبت به رگ (۴) فشار خون بیشتری داشته و بیشتر در قسمت‌های عمقی اندام‌ها یافت می‌شود.
- ۱۳ کدام گزینه برای تکمیل جمله زیر نامناسب است؟
 «در یک انسان سالم و بالغ، هر گویجه سفید ..... همانند هر گویجه سفید .....»
 (۱) با هسته دو قسمتی - دارای سیتوپلاسمی بدون دانه، ضمن گردش در خون، در بافت‌های مختلف نیز پراکنده می‌شود.
 (۲) با هسته تکی - دارای سیتوپلاسمی با دانه، کمتر از یک درصد از یاخته‌های خونی را تشکیل می‌دهد.
 (۳) دارای سیتوپلاسمی با دانه‌های روشن - دارای هسته دو قسمتی، از یاخته میلوبیدی پدید آمده است.
 (۴) دارای سیتوپلاسمی با دانه‌های تیره - با هسته چند قسمتی، دانه‌های با اندازه درشت دارد.
- ۱۴ چند مورد زیر صحیح است؟
 (الف) با کاهش آلبومین خون، احتمال بروز خیز (ادم) وجود دارد.
 (ب) گلوبولین‌ها در اینمنی و مبارزه با عوامل بیماری‌زا اهمیت دارند.
 (ج) عامل داخلی معده برای جذب و بتامینی مؤثر است که در غذاهای جانوری به فراوانی وجود دارد.
 (د) کاهش معمولی تعداد گویجه‌های قرمز با ترشح خیلی زیاد هورمون اریتروپویتین، جبران می‌شود.
 (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴)
- ۱۵ کدام گزینه برای تکمیل جمله زیر نامناسب است؟
 «گیرنده‌هایی که در حفظ فشار سرخرگی نقش دارند به .....»
 (۱) افزایش یونی حساس‌اند که اگر pH خون افزایش یابد، کلیه این یون را بیشتر دفع می‌کند.
 (۲) کاهش مولکولی حساس‌اند که واکنش تنفس یاخته‌ای علت نیاز به آن را توجیه می‌کند.
 (۳) فشار نوعی بافت پیوندی حساس‌اند که سبب خروج مواد در ابتدای مویرگ می‌شود.
 (۴) افزایش مولکولی حساس‌اند که می‌تواند با ماده بسیار سمتی ترکیب شود.
- ۱۶ رگی که باعث احساس نبض می‌شود کدام ویژگی را دارد؟
 (۱) در برش عرضی، بیشتر گرد دیده می‌شود.
 (۲) می‌تواند بیشتر حجم خون را در خود جای دهد.
 (۳) دارای دریچه‌های متعدد در طول خود می‌باشد.
- ۱۷ کدام مورد درباره همه جانورانی مصادق است که در بخشی از قلب آنها، خون تیره و روشن با هم مخلوط می‌شود؟
 (۱) دارای ساختار مشخصی برای دفع مواد زائد خود می‌باشد.
 (۲) نمک اضافی را از طریق غدد نمکی نزدیک چشم یا زبان دفع می‌کنند.
 (۳) به هنگام خشکی محیط، دفع ادرار کم و مثانه برای ذخیره و باز جذب آب و یون‌ها بزرگ‌تر می‌شود.
 (۴) خون خارج شده از قلب آنها، تنها به کمک یک رگ خونی خارج و مستقیماً به سمت اندام تنفسی هدایت می‌شود.
- ۱۸ با توجه به دو انشعاب کوچک‌تر حاصل از ابتدای سرخرگ خروجی از بطن چپ، کدام مورد یا موارد زیر مشخصه انشعابی را بیان می‌کند که در صورت بروز تصلب شرائین در آن، خونرسانی به بخشی از دیواره جلویی نوک قلب دستخوش اختلال بیشتری می‌شود؟
 (الف) اغلب انشعابات آن از نزدیکی دریچه دولختی گذشته است.
 (ب) در تغذیه یاخته‌های دیواره حفرات هر دو سمت قلب نقش دارد.
 (ج) انسداد این رگ‌ها می‌تواند در تولید تکانه‌های قلبی اختلال ایجاد کند.
 (د) در صورت اختلال در این رگ‌ها، تعداد بیشتری از یاخته‌های ماهیچه‌ای قلب می‌میرند.
- ۱۹ در ارتباط با هر لپ کلیه انسان سالم و بالغ، کدام مورد درست است؟
 (۱) مایع خارج شده از رأس هرم آن مستقیماً از لپ خارج وارد لگنچه می‌شود.
 (۲) در بخش مرکزی آن ساختارهای هرمی شکل وجود دارد که رأس آنها به سمت لگنچه می‌باشد.
 (۳) هر بخش مؤثر در بازگرداندن مواد مفید تراویش شده به خون در آن، توسط شبکه مویرگی دور لوله‌ای احاطه شده است.
 (۴) گروهی از یاخته‌های موجود در بخش قشری آن، می‌توانند دارای ریزپرده‌های فراوان و راکیزه‌های عمود بر غشای یاخته‌ای باشند.

- ۲۰ کدام گزینه در مورد گردیزه کلیه‌های انسان سالم و بالغ نادرست است؟
- در حدود یک میلیون بوده که فرآیند تشکیل ادرار در آنها انجام می‌شود.
  - بخش‌های لوله‌ای شکل آن در قسمت‌هایی از طول خود، پیچ خورده‌گی‌هایی دارد که بر این اساس به سه قسمت نام‌گذاری شده است.
  - طول بخش نازک قسمتی از هنله که شبکه مویرگی اطراف آن حاوی خون تیره می‌باشد بیشتر از قسمتی است که در مجاورت خون روشن می‌باشد.
  - قطر بخش ضخیم قسمتی از هنله که جهت جریان خون درون رگ اطراف آن، هم‌جهت با جا به جایی مواد درون مجرای جمع کننده مجاور خود می‌باشد کمتر از بخش ضخیم قسمت مقابل خود می‌باشد.
- ۲۱ با توجه به کتاب درسی، چند مورد درارتبط با ساختارهای قیفی شکل کلیه، ادرار تولیدشده وارد می‌شود.
- فقط در بعضی از ساختارهای لوله‌ای شکل کلیه، فرآیند تشکیل ادرار پایان می‌باید.
  - فقط در بعضی از ساختارهای تشکیل‌دهنده لپ کلیه، انشعاباتی از سرخرگ کلیه وارد می‌شود.
  - فقط در بعضی از ساختارهای تشکیل‌دهنده بخش مرکزی کلیه، مراحلی از تشکیل ادرار رخ می‌دهد.
- ۱) ۴ ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۳
- ۲۲ اولین شبکه مویرگی کلیه انسان برخلاف شبکه مویرگی دوم آن، چه مشخصه‌ای دارد؟
- دارای شکاف‌های متعدد تراوoshi می‌باشد.
  - دارای سازوکار ویژه‌ای است که فشار خون در آن زیاد باشد.
  - اطراف لوله‌های پیچ خورده دور، نزدیک و قوس هنله را فرا می‌گیرد.
  - خون روشن را از آخرين انشعاب سرخرگ کلیه دریافت و به رگی با قطر کمتر وارد می‌کند.
- ۲۳ کدام مورد درباره همه جانورانی صادق است که در بخشی از بدن آنها، ترکیب سدیم کلرید از طریق غدد بروون‌ریز، دفع می‌شود؟
- کلیه در آنها توانمندی زیادی در بازجذب آب دارد.
  - ترشحات نمکی بسیار غلیظ خود را به خارج از محیط داخلی تخلیه می‌کنند.
  - خون اکسیژن دار را از طریق انقباض بطن‌های خود، به مویرگ‌های خونی می‌رسانند.
  - گروهی از یاخته‌های خونی آنها، قبل از خروج از مغز قرمز استخوان، هسته خود را از دست می‌دهند.
- ۲۴ مطابق با اطلاعات کتاب درسی در بدن یک انسان سالم، کدام مورد یا موارد زیر فقط در رابطه با کلیه‌ای که فاصله بیشتری تا مثانه دارد، درست است؟
- در برش طولی، هرم‌های آن به حالت مخطط دیده می‌شوند.
  - سیاهه‌گ اصلی آن حاصل انشعاباتی است که فقط از بین هرم‌ها عبور کرده‌اند.
  - به اندام لنفی تغزیب‌کننده یاخته‌های خونی قرمز و آسیب دیده نزدیک‌تر می‌باشد.
  - در صورت تحلیل چربی اطراف آن، ترکیب آمونیاک با کربن دی‌اکسید کاهش می‌یابد.
- ۱) الف، ب و ج ۲) الف و د ۳) الف و ج ۴) ج
- ۲۵ فردی با اختلال در فرآیند بازجذب آب به واسطه هورمون ضدادراری مواجه است. در ارتباط با این فرد، کدام مورد زیر نادرست است؟
- مقدار زیادی ادرار رقیق از بدن آنها دفع می‌شود.
  - غلظت مواد حل شده در خوناب آنها از حد مشخصی فراتر می‌رود.
  - تحریک مرکز تشنگی در هیپوتالاموس، پس از مصرف آب کاهش می‌یابد.
  - این بیماری به علت برهم زدن توانزن آب و گلوکز در بدن، نیازمند توجه جدی است.
- ۲۶ در سطح کتاب درسی، کدام‌یک از گزینه‌ها، عبارت زیر را به طور نامناسب کامل می‌کند؟ «نوعی ماده دفعی نیتروژن دار که ..... می‌تواند .....»
- تمایل زیادی به رسوب شدن دارد - باعث تحریک گیرنده‌های درد شود.
  - فراآنترین ماده آلی موجود در ادرار است - در واکنش با CO₂ در کبد تغییر یابد.
  - تجمع آن در خون به سرعت به مرگ می‌انجامد - حاصل تجزیه مونومرهای غیرپرتوئینی نیز باشد.
  - در شرایطی، می‌تواند سبب کاهش گویچه‌های قرمز انسان شود - در قسمت‌های مختلف بدن رسوب کند.
- ۲۷ در سطح کتاب درسی کدام موارد فقط در یکی از گروه‌های جانوری مهره‌دار یا بی‌مهره می‌شود؟
- دفع مواد دفعی نیتروژن دار با انتشار ساده از آبشش‌ها
  - لوله نفریدی برای دفع، تنظیم اسمزی یا هر دو
  - تماس خون فقط بافت سنگ‌فرشی ساده
  - تمایل زیادی به رسوب شدن دارد - باعث تحریک گیرنده‌های درد شود.
- ۱) ب و د ۲) الف، ب و د ۳) ب، ج و د ۴) ج
- ۲۸ کدام گزینه در مورد لوله‌های مالپیگی نادرست است؟
- نمک، آب و ترکیبات دفعی نیتروژن دار از همولنف به آنها وارد می‌شوند.
  - در محل اتصال روده به معده، محتویات خود را به روده می‌ریزند.
  - انتهای بسته بعضی از آنها در مجاورت معده قرار دارد.
  - تنها در سطح پشتی لوله گوارش قرار دارند.
- ۲۹ هر یک از کلیه‌های راست و چپ انسان به ترتیب در امتداد چند مهره از ستون مهره‌ها قرار دارند؟
- ۱) ۲ - ۴ ۲) ۵ - ۴ ۳) ۱ - ۲
  - کدام گزینه در مورد میزانی صحیح است؟
  - قطر آن در سراسر طول آن یکسان است.
  - منفذ آن در پشت و تقریباً در کف مثانه باز می‌شود.
  - چین خورده‌گی مخاط آن مانع از برگشت ادرار از مثانه به آن می‌شود.
  - دو فرآیند بازجذب و ترشح، ترکیب مایع تراوششده را هنگام عبور از آن تغییر می‌دهد.

دفترچه شماره ۲

آزمون

۲

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۶/۲

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

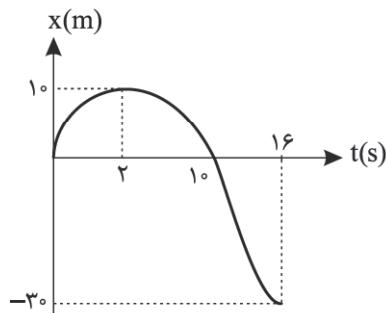
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	فیزیک	۲۵	۳۱	۵۵	۳۷ دقیقه
۲	شیمی	۳۰	۵۶	۸۵	۳۳ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل نهم	سرفصل هشتم
فیزیک	فصل ۲	—	فصل ۱ (تا انتهای حرکت با شتاب ثابت و نمودار ۷-۶)
شیمی	فصل ۲	—	فصل ۱ (تا صفحه ۱۳)

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

۳۱- نمودار مکان - زمان متحرکی که بر روی خط راست حرکت می‌کند، مطابق شکل است. در بازه زمانی ای که علامت بردار مکان و بردار

سرعت متحرک مخالف هم هستند، تندی متوسط متحرک چند $\frac{m}{s}$ است؟

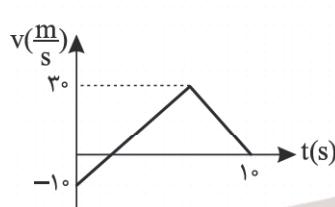
۱/۲۵ (۱)

۲/۵ (۲)

۵ (۳)

۷/۵ (۴)

۳۲- نمودار سرعت - زمان متحرکی روی محور x حرکت می‌کند، به صورت شکل زیر است. اگر تندی متوسط متحرک در ۱۰ ثانیه اول

حرکت $13 \frac{m}{s}$ باشد، شتاب حرکت تندشونده چند $\frac{m}{s^2}$ است؟

۲/۵ (۱)

۵ (۲)

۱۰ (۳)

۱۵ (۴)

۳۳- معادله مکان - زمان متحرکی روی محور x حرکت می‌کند، در SI به صورت $x = 6/3t + 12/1$ است. جابه‌جایی این متحرک در سه ثانیه دوم حرکت، چند برابر جابه‌جایی آن در ۲ ثانیه پنجم حرکت است؟

$\frac{3}{2} (۲)$

۲ (۴)

۱ (۱)

$\frac{7}{3} (۳)$

۳۴- جسمی با سرعت ثابت بر روی محور x در حال حرکت است. اگر جسم در لحظه $t_1 = 3s$ در مکان $x_1 = 4m$ و در لحظه $t_2 = 7s$ در مکان $x_2 = 16m$ باشد، بردار مکان آن در چه لحظه‌ای بر حسب ثانیه تغییر جهت داده است؟

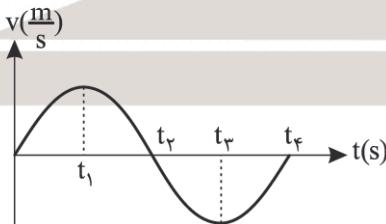
$\frac{5}{3} (۲)$

$\frac{3}{7} (۴)$

$\frac{7}{3} (۱)$

$\frac{3}{5} (۳)$

۳۵- نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر قسمتی از یک تابع سینوسی است. کدامیک از گزینه‌های زیر درست است؟

(۱) جابه‌جایی متحرک در بازه t_1 تا t_3 در خلاف جهت محور است.

(۲) متحرک در لحظات t_1 و t_3 تغییر جهت داده است.

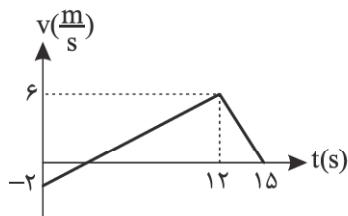
(۳) شتاب متحرک در بازه زمانی t_1 تا t_2 در خلاف جهت محور است.

(۴) در بازه زمانی t_1 تا t_2 حرکت متحرک کندشونده و در جهت محور x است.

محل انجام محاسبات

-۳۶ نمودار سرعت - زمان متحرکی که بر روی خط راست حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. در مدتی که این متحرک حرکت

تندشونده دارد، مسافت چند متر را طی می‌کند؟

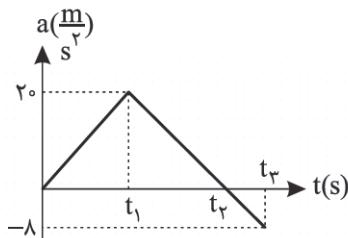
۳۶ (۱)

۳۰ (۲)

۲۷ (۳)

۲۴ (۴)

-۳۷ نمودار شتاب - زمان متحرکی که بر روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. شتاب متوسط متحرک در بازه زمانی $t_2 - t_1$ می‌باشد.

چند $\frac{m}{s^2}$ است؟

۱۴ (۱)

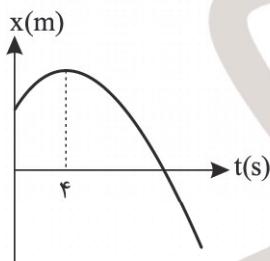
۱۲ (۲)

۱۰ (۳)

۴) باید t_2 معلوم باشد.

-۳۸ نمودار مکان - زمان متحرکی که با شتاب ثابت روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. بزرگی جابه‌جایی متحرک در بازه

زمانی $t_2 - t_1 = 6s$ چند برابر مسافت طی شده در این بازه است؟

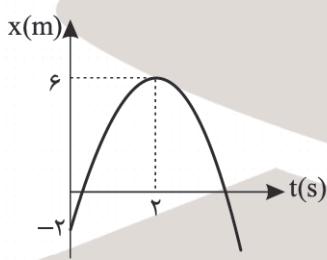
۰/۵ (۱)

۰/۶ (۲)

۰/۷ (۳)

۱ (۴)

-۳۹ نمودار مکان - زمان متحرکی که با شتاب ثابت بر روی خط راست حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. تندی متحرک در لحظه

چند $\frac{m}{s}$ است؟

-۱۲ (۱)

۱۲ (۲)

-۶ (۳)

۶ (۴)

-۴۰ ذره‌ای از حال سکون با شتاب ثابت شروع به حرکت می‌کند و پس از مدت زمان t ثانیه سرعتش به $7 m/s$ رسید و سپس به مدت $2t$ ثانیه

با این سرعت به حرکت خود ادامه می‌دهد و در آخر با شتابی به بزرگی نصف شتاب اولیه از تندی خود می‌کاهد تا متوقف شود. اگر

سرعت متوسط در کل مسیر حرکت $28 \frac{m}{s}$ باشد، بیشینه سرعت ذره چند متر بر ثانیه خواهد بود؟

۴۰ (۴)

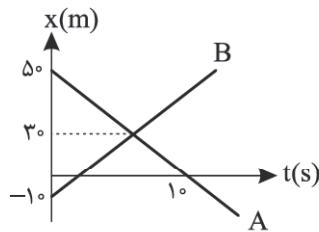
۳۰ (۳)

۲۵ (۲)

۲۰ (۱)

محل انجام محاسبات

۴۱- نمودار مکان - زمان دو متحرک A و B که بر روی خط راست حرکت می‌کنند، مطابق شکل است. تندی متحرک B چند متر بر ثانیه است؟

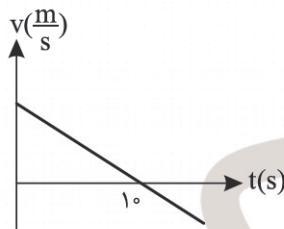

- ۵ (۱)
۸ (۲)
۱۰ (۳)
۱۲ (۴)

۴۲- گلوله‌ای با تندی افقی $130 \frac{m}{s}$ به درختی به ضخامت L برخورد کرده و با تندی $50 \frac{m}{s}$ در همان راستای اولیه از طرف دیگر درخت خارج می‌شود. اگر حرکت گلوله در درخت با شتاب ثابت فرض شود و گلوله ۶cm آخر مسیر داخل درخت را در مدت زمان ۱ میلی ثانیه طی کرده باشد، ضخامت درخت (L) چند سانتی متر است؟

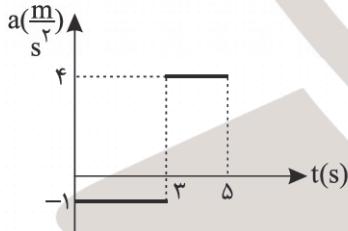
- ۱۸ (۴)   ۲۴ (۳)   ۳۰ (۲)   ۳۶ (۱)

۴۳- نمودار سرعت - زمان ذره‌ای که بر روی خط راست حرکت می‌کند مطابق شکل است. اگر مسافت طی شده در بازه زمانی ۶s تا ۱۶s برابر 10^4 متر باشد، سرعت اولیه جسم چند متر بر ثانیه است؟

- ۲۵ (۱)
۳۰ (۲)
۴۰ (۳)
۵۰ (۴)

۴۴- نمودار شتاب - زمان ذره‌ای که بر روی محور X حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. اگر بردار سرعت ذره در لحظه $t = 0$ به صورت $\vec{v} = 2\hat{i} + 7\hat{j}$ باشد، جایه‌جایی ذره در بازه ۳s تا ۵s چند متر است؟

- ۲ (۱)
۴ (۲)
۶ (۳)
۸ (۴)

۴۵- معادله مکان - زمان ذره‌ای که بر روی خط راست حرکت می‌کند در SI به صورت $x = -2t^3 + vt$ است. این ذره در لحظات $t_1 = 2s$ و $t_2 = 10s$ از یک نقطه می‌گذرد. فاصله این نقطه از مبدأ مکان ($x = 0$) چند متر است؟

- ۶۰ (۴)   ۵۰ (۳)   ۲۵ (۲)   ۱۲/۵ (۱)

۴۶- کدام یک از موارد زیر درست است؟

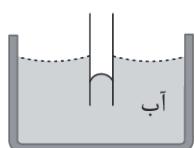
- الف) نیروهای بین مولکولی منشأ الکترویکی دارند و کوتاه‌برد هستند.
ب) قطره‌های کروی آب در حال سقوط ناشی از هم‌چسبی مولکول‌های سطح مایع است.
ج) در لوله‌های مویین شیشه‌ای که درون ظرف جیوه قرار می‌گیرند، سطح جیوه درون لوله پایین تر از سطح جیوه خارج لوله است و هر چه قطر لوله مویین کمتر باشد، جیوه در لوله بالاتر می‌رود.

د) با افزایش دما نیروی هم‌چسبی کاهش و نیروی دگرچسبی افزایش می‌یابد.

- ۴) الف و ب   ۳) الف و د   ۲) ب و ج   ۱) الف، ب و د

محل انجام محاسبات

-۴۷ شکل زیر می‌تواند نشان‌دهنده لوله مویین شیشه‌ای باشد که داخل آن ..... و در آب قرار دارد و در این حالت، نیروی دگرچسبی بین سطح داخلی لوله و آب ..... از نیروی همچسبی بین مولکول‌های آب است.

- ۱) تمیز است - بیشتر
- ۲) تمیز است - کمتر
- ۳) چرب شده - بیشتر
- ۴) چرب شده - کمتر

-۴۸ یک ظرف مکعب‌شکل از آب لبریز است. اگر آب این ظرف در ظرف مکعب‌شکل دیگر که ابعاد آن دو برابر ظرف است، بریزیم نیروی وارد بر کف ظرف از طرف مایع و فشار آب در کف ظرف به ترتیب از راست به چپ چند برابر می‌شود؟

$$1 - \frac{1}{2} \quad 2 - \frac{1}{3} \quad 3 - \frac{1}{2} \quad 4 - \frac{1}{4}$$

-۴۹ در لوله U شکل زیر که دو مایع مخلوط‌نشدنی در حالت تعادل‌اند، اختلاف فشار بین نقاط A و B. (مقدار $P_A - P_B$) چند کیلوپاسکال است؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

-۵۰ درون ظرفی مطابق شکل با مساحت قاعده 50 cm^2 ، به مقدار ۸۰۰ گرم آب قرار دارد. بزرگی نیروی وارد بر کف ظرف از طرف مایع، برابر ..... نیوتون و بزرگی نیروی وارد بر سطح زیرین ظرف (سطح افقی)، برابر ..... است. (وزن ظرف ناجیز است). ($\rho_{\text{آب}} = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$, $g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

-۵۱ در شکل زیر قطر لوله شاخه B، دو برابر قطر لوله شاخه A است. اگر شاخه A را به مخزن گازی وصل کنیم، در شاخه A، مایع به اندازه ۸ سانتی‌متر پایین می‌رود. فشار این گاز چند $\frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ است؟ (چگالی مایع $13/6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ ، فشار هوای محیط 75 cmHg ، چگالی جیوه

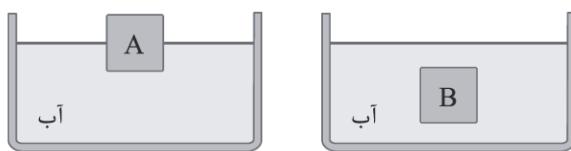

$$78 \quad 79 \quad 80 \quad 81$$

$$g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}} \text{ و } \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} \text{ است.}$$

محل انجام محاسبات

- ۵۲- دو جسم توپر و هموزن A و B را مطابق شکل درون آب قرار می‌دهیم و اجسام در حال تعادل هستند. اگر نیروی شناوری وارد بر A و از طرف آب به ترتیب F_A و F_B و چگالی دو جسم ρ_A و ρ_B فرض شود، کدام گزینه درست است؟

$$\rho_B = \rho_A \text{ و } F_B > F_A \quad (1)$$

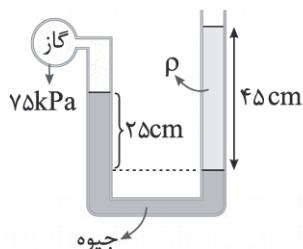
$$\rho_B < \rho_A \text{ و } F_B = F_A \quad (2)$$

$$\rho_B > \rho_A \text{ و } F_B > F_A \quad (3)$$

$$\rho_B > \rho_A \text{ و } F_A = F_B \quad (4)$$

- ۵۳- درون لوله U شکلی که به یک مخزن محتوی گاز با فشار ۷۵kPa وصل شده است، جیوه و مایعی به چگالی نامعلوم ρ وجود دارد. اگر فشار

$$\text{هوای بیرون لوله U شکل } 100\text{kPa} \text{ باشد، چگالی مایع در لوله سمت راست } (\rho) \text{ در SI کدام است? } (\rho = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}} \text{ جیوه})$$

(1)

(2)

1000 (3)

2000 (4)

- ۵۴- در شکل زیر، در هر دقیقه ۳lit آب به وسیله شیلنگ وارد ظرفی خالی به حجم ۱۸lit می‌شود. در کف ظرف سوراخی به مساحت

$$5\text{cm}^2 \text{ وجود دارد و آب با تندی ثابت } 4 \frac{\text{cm}}{\text{s}} \text{ از آن خارج می‌شود. پس از چند دقیقه، آب از بالای ظرف سرریز می‌شود؟}$$

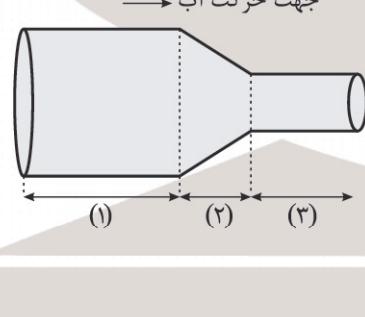
18 (1)

12 (2)

10 (3)

6 (4)

- ۵۵- در شکل زیر، آب حجم لوله را پر کرده و به صورت پیوسته و پایدار به سمت راست در حرکت است. با عبور مایع از قسمت (۲) لوله، آهنگ شارش مایع ..... و فشار مایع ..... .

(1) افزایش می‌یابد - افزایش می‌یابد

(2) افزایش می‌یابد - کاهش می‌یابد

(3) ثابت می‌ماند - افزایش می‌یابد

(4) ثابت می‌ماند - کاهش می‌یابد

محل انجام محاسبات

۵۶- چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- (آ) در میان سیاره‌های سامانه خورشیدی، تنها زمین اتمسفری دارد که امکان زندگی را روی آن فراهم می‌کند.
- (ب) در بسته‌بندی برخی مواد خوارکی از فراوان ترین گاز موجود در هوای استفاده می‌شود.
- (پ) نیتروژن، اکسیژن و کربن دی‌اکسید از جمله گازهای دواتمی هوایکه هستند که در زندگی روزانه نقش حیاتی دارند.
- (ت) حدود ۷۵ درصد از جرم هوایکه در نزدیک ترین لایه به زمین (تروبوسفر) قرار دارد.
- (ث) بخش عمده هوایکه را گازهای نیتروژن و اکسیژن تشکیل می‌دهند و فراوان ترین گاز نجیب در هوایکه هلیم می‌باشد.

۱) ۱   ۲) ۳   ۳) ۴   ۴) ۲   ۵) ۵

۵۷- همه مطالب زیر درست‌اند، به جز.....

- (۱) رطوبت هوای متغیر بوده و میانگین بخار آب در هوای حدود یک درصد است.
- (۲) گاز آرگون در پتروشیمی شیراز از تقطیر جزء‌به‌جزء هوای مایع با خلوص بسیار زیاد تهیه می‌شود.
- (۳) دما و فشار هوایکه از جمله عوامل مهم در تعیین ویژگی‌های آن است و با افزایش ارتفاع از سطح زمین فشار هوای کاهش می‌یابد.
- (۴) در لایه‌های بالایی هوایکه یون‌هایی مانند N_2^+ , O_2^+ , H_2^+ و He^+ را می‌توان یافت.

۵۸- کدام موارد از مطالب زیر نادرست است؟

- (آ) از سبک ترین گاز نجیب برای خنک کردن قطعات الکترونیکی در دستگاه‌های تصویربرداری مانند MRI استفاده می‌شود.
- (ب) فلزهایی مانند آهن، کروم و مس پیش از یک نوع اکسید تشکیل می‌دهند و فرمول شیمیایی مس (II) اکسید به صورت Cu_2O می‌باشد.
- (پ) نسبت شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی به پیوندی در کربن تترالکرید برابر ۳ می‌باشد.
- (ت) فلزهایی مانند طلا، پلاتین و آلومنیوم به حالت آزاد در طبیعت یافت می‌شوند و نام شیمیایی SiO_2 , سیلیس می‌باشد.

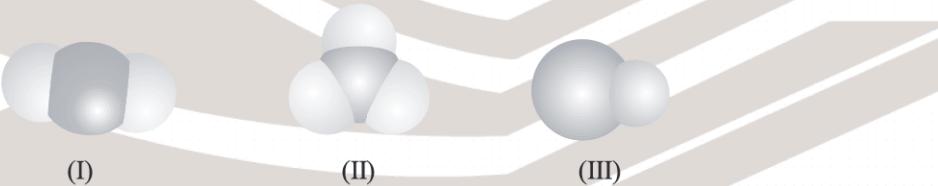
۱) آ و ت   ۲) ب و ت   ۳) آ و پ   ۴) ب و پ

۵۹- نام چند ترکیب شیمیایی زیر درست است؟

- (آ) N_2O : کربن دی‌سولفید
- (پ) Fe_2O_3 : آهن (III) اکسید
- (ت) PCl_5 : فسفر پنتاکلرید
- (ج) Ba_2N_2 : تری‌باریم دی‌نیترید
- (د) MgF_2 : منیزیم (II) فلئورید

۱) ۲   ۲) ۳   ۳) ۴   ۴) ۵

۶۰- هر کدام از مدل‌های فضای پرکن داده شده به یکی از مولکول‌های گوگرد تری‌اکسید، کربن دی‌اکسید و کربن مونوکسید مربوط است. با توجه به آن چند مورد از مطالب زیر درست است؟

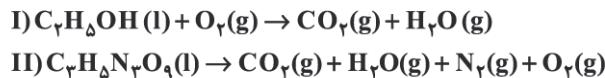

- (آ) شمار جفت الکترون‌های پیوندی در ساختار لوویس مولکول‌های I و II با هم یکسان است.
- (ب) مولکول III همانند مولکول نیتروژن دارای یک پیوند سه‌گانه می‌باشد.
- (پ) مولکول‌های مربوط به مدل III، در دمای اتاق، گازی، بی‌رنگ، بی‌بو و بسیار سمی هستند.
- (ت) در ساختار لوویس هر سه مولکول در مجموع، ۱۵ جفت الکترون ناپیوندی وجود دارد.
- (ث) از واکنش مولکول‌های I یا II با آب محلولی اسیدی با pH کمتر از ۷ تولید می‌شود.

۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴

محل انجام محاسبات

-۶۱- پس از موازنۀ معادله‌های نمادی داده شده کدام موارد از مطالب زیر درست است؟

(آ) تفاوت مجموع ضرایب استوکیومتری مواد در آنها، دو برابر ضرایب CO_2 در واکنش (II) می‌باشد.

(ب) مجموع ضرایب استوکیومتری ترکیب‌های شیمیایی یکسان در این دو واکنش برابر ۳۱ است.

(پ) به ازای مصرف هر مول واکنش دهنده در واکنش (II) در مجموع، مقدار ۵/۵ مول گاز گلخانه‌ای تولید می‌شود.

(ت) در واکنش (I) همانند واکنش (II)، ضرایب استوکیومتری هیچ دو ماده‌ای با هم یکسان نیست.

(ث) برای سوختن کامل ۰/۰ مول C_7H_8OH مقدار ۱۳/۴۴ لیتر گاز اکسیژن در شرایط STP لازم است.

(۱) آ، ب و ث   (۲) ب، پ و ت   (۳) آ، ب و پ   (۴) آ، ت و ث

-۶۲- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) سبک زندگی انسان، نوع وسایلی که در زندگی استفاده می‌کند و رفتارهایی که در شرایط مختلف محیطی انجام می‌دهد، روی هواکره تأثیر می‌گذارد.

(۲) برای آنکه مقدار CO_2 در هواکره از مقدار طبیعی آن فراتر نرود، باید مقدار اضافی آن به وسیله گیاهان یا دیگر پدیده‌های طبیعی مصرف شود.

(۳) شواهد نشان می‌دهد در طول سده گذشته میانگین دمای کره زمین افزایش یافته و سبب شده است تا شرایط آب و هوایی در نقاط گوناگون زمین تغییر کند.

(۴) بین مقدار میانگین کربن دی‌اکسید در هواکره و مساحت برف ذوب شده در نیمکره شمالی رابطه وارونه وجود دارد.

-۶۳- در تولید مقدار یکسانی برق از کدام منبع تولید برق، ردپای CO_2 کمتر خواهد بود؟

(۱) زغال‌سنگ   (۲) باد   (۳) انرژی خورشید   (۴) گرمای زمین

-۶۴- کدام مطلب نادرست است؟

(۱) زمین بخش قابل توجهی از گرمای جذب شده از خورشید را به صورت تابش فروسرخ از دست می‌دهد.

(۲) اگر هواکره زمین وجود نداشت، میانگین دمای کره زمین $18^{\circ}C$ کاهش می‌یافتد.

(۳) تنها بخش کوچکی از پرتوهای خورشیدی به وسیله هواکره جذب می‌شوند.

(۴) سوخت سبز سوختی است که در ساختار خود افزون بر کربن و هیدروژن، اکسیژن نیز دارد.

-۶۵- همه عبارت‌های زیر درست‌اند به جز.....

(۱) پلاستیک‌های سبز، پلیمرهایی هستند که بر پایه مواد گیاهی مانند نشاسته ساخته می‌شوند و زیست‌تخریب‌پذیر هستند.

(۲) هیدروژن فراوان‌ترین عنصر در جهان است و این سوخت فسیلی می‌تواند با اکسیژن بسوزد و نور و گرما تولید کند.

(۳) توسعه پایدار یعنی اینکه در تولید هر فراورده همه هزینه‌های اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی آن در نظر گرفته شود.

(۴) دگرشکل (آلوتروپ) به هر یک از شکل‌های مولکولی یا بلوری یک عنصر گفته می‌شود.

-۶۶- کدام مطلب درست است؟

(۱) نسبت شمار حفت الکترون‌های پیوندی به ناپیوندی در ساختار لوویس مولکول‌های اکسیژن و اوزون متفاوت است.

(۲) در شرایط یکسان، نقطه جوش اوزون از نقطه جوش اکسیژن، نیتروژن یا آرگون بالاتر است.

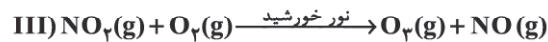
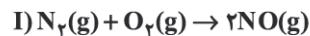
(۳) با برخورد پرتو پرانرژی فروسرخ به مولکول اوزون، پیوند اشتراکی بین دو اتم اکسیژن آن شکسته و مولکول O_3 به یک

اتم اکسیژن و یک مولکول اکسیژن تبدیل می‌شود.

(۴) اصطلاح لایه اوزون به منطقه مشخصی از سومین لایه هواکره گفته می‌شود که بیشترین مقدار اوزون در آن محدوده قرار دارد.

محل انجام محاسبات

۶۷- یکی از آلاینده‌ها در هوای شهرهای صنعتی و بزرگ گاز اوزون می‌باشد که طی سه واکنش زیر تولید می‌شود. با مصرف 3×10^{34} مولکول نیتروژن حداکثر چند لیتر گاز اوزون در شرایط STP تولید می‌شود؟

۱۱/۲ (۴)

۲۲/۴ (۳)

۱۱۲ (۲)

۲۲۴ (۱)

۶۸- با استفاده از دو واکنش زیر می‌توان گاز کربن دی‌اکسید را به مواد معدنی تبدیل کرد. اگر در واکنش (I) مقدار ۴۰۰ گرم منیزیم اکسید مصرف و در واکنش (II) مقدار ۸۰۰ گرم کلسیم کربنات تولید شده باشد، تقاضت حجم گاز کربن دی‌اکسید مصرفی در دو واکنش، در شرایط STP بر حسب لیتر و دو واکنش (II) نسبت عددی حجم گاز مصرف شده به جرم ماده جامد مصرف شده با کدام گزینه مطابقت دارد؟

$$(C = 12, O = 16, Mg = 24, Ca = 40 : \text{g.mol}^{-1})$$

۰/۴، ۴۴/۸ (۴)

۰/۲، ۴۴/۸ (۳)

۰/۲، ۲۲/۴ (۲)

۰/۴، ۱۷۹/۲ (۱)

۶۹- در واکنش تهیه آمونیاک به روش هابر مقدار $\frac{4a}{10}$ مول گاز نیتروژن و $\frac{12a}{10}$ مول گاز هیدروژن را در شرایط مناسب وارد محفظه واکنش نموده‌ایم. اگر در این شرایط مقدار $\frac{7a}{10}$ مول آمونیاک تولید شده باشد، حجم گاز هیدروژن باقیمانده در ظرف بر حسب لیتر، در شرایط STP با کدام گزینه مطابقت دارد؟

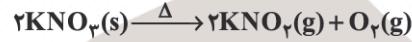
۶/۷۲a (۴)

۱۰/۸a (۳)

۱۶/۸a (۲)

۲۰/۱۶a (۱)

۷۰- مقدار m گرم پتاسیم نیترات خالص را مطابق واکنش زیر حرارت داده‌ایم. اگر پس از مدت زمان معینی کاهش جرم مخلوط واکنش و جرم KNO_3 باقیمانده به ترتیب برابر ۶۴ و ۴۴ گرم باشد، نسبت عددی حجم گاز اکسیژن تولید شده در شرایط استاندارد به m کدام است؟
 $(N = 14, O = 16, K = 39 : \text{g.mol}^{-1})$

۰/۰۵ (۴)

۰/۱ (۳)

۲۰ (۲)

۱۰ (۱)

۷۱- کدام موارد از مطالعه زیر درست است؟

آ) حفاری‌های باستانی شهر بابل نشان می‌دهد که چند هزار سال پیش از میلاد، انسان‌ها به همراه آب از صابون امروزی برای نظافت و پاکیزگی استفاده می‌کردند.

ب) امید به زندگی شاخصی است که نشان می‌دهد با توجه به خطراتی که انسان‌ها در طول زندگی با آن مواجه هستند، به طور میانگین چند سال در این جهان زندگی می‌کنند.

پ) آلاینده‌ها موادی هستند که بیش از مقدار طبیعی در یک محیط، نمونه ماده یا یک جسم وجود دارند و لکه‌های چربی و مواد غذایی روی لباس‌ها و پوست بدن نمونه‌هایی از انواع آنها هستند.

ت) عسل حاوی مولکول‌های قطبی است که در ساختار خود شمار قابل توجهی گروه هیدروکسید (OH^-) دارند و هنگامی که عسل وارد آب می‌شود، مولکول‌های سازنده آن با مولکول‌های آب پیوند هیدروژنی برقرار می‌کنند.

۱) آ و ب

۲) ب و پ

۳) پ و ت

محل انجام محاسبات

$$(H = 1, C = 12, N = 14, O = 16 : g \cdot mol^{-1})$$

- ۷۲ همه عبارت‌های زیر درست‌اند به جز .....

۱) تفاوت جرم مولی اتیلن گلیکول و اوره با تفاوت جرم مولی اتان و اتن یکسان است.

۲) چربی‌ها را می‌توان مخلوطی از پلی‌استرها بلندزنگیر و اسیدهای چرب (با جرم مولی زیاد) دانست.

۳) صابون جامد را از گرم کردن مخلوط روغن‌های گوناگون یا چربی مانند روغن زیتون، نارگیل و پیه با سدیم هیدروکسید تهیه می‌کنند.

۴) مخلوط‌ها نقش بسیار پُرنگی در زندگی ما دارند به طوری که اغلب موادی که در زندگی روزانه با آنها سروکار داریم، از مخلوط دو یا چند ماده تشکیل شده‌اند.

- ۷۳ با توجه به مخلوط‌های زیر کدام موارد از مطالب زیر درباره آنها درست است؟

مخلوط A: شربت معده   مخلوط B: شیر   مخلوط C: آب نمک

(آ) مخلوط C برخلاف مخلوط‌های A و B، نور را عبور می‌دهد.

ب) مخلوط‌های B و C پایدار بوده و تنهشین نمی‌شوند.

پ) اندازه ذرات سازنده در مخلوط B از مخلوط C بزرگ‌تر و از مخلوط A کوچک‌تر است.

ت) با افزودن مقداری صابون به مخلوط آب و روغن مخلوطی به دست می‌آید که همانند مخلوط B همگن است.

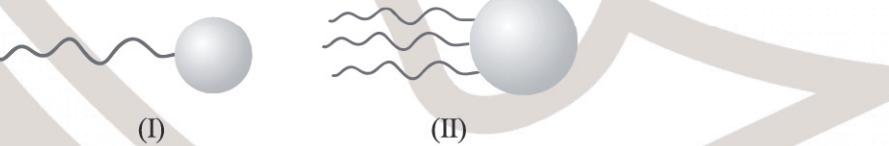
ث) مخلوط‌های A، B و C به ترتیب کلوبید، سوسپانسیون و محلول محسوب می‌شوند.

(۱) آ، ب، ت و ث

(۲) آ، ب، پ و ت

(۳) آ، ب و پ

- ۷۴ یکی از دو الگوی داده شده مربوط به یک مولکول اسید چرب و دیگری مربوط به یک استر سنگین می‌باشد. با توجه به آن کدام مطلب نادرست است؟

۱) از واکنش هر دو با محلول سدیم هیدروکسید می‌توان صابون جامد تولید کرد.

۲) الگوی (II) می‌تواند به ترکیبی با فرمول $C_{57}H_{11}_O$ مربوط باشد.

۳) شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی در مولکول مربوط به الگوی (II) سه برابر مولکول الگوی (I) می‌باشد.

۴) مولکول مربوط به الگوی (I) دارای پیوند H با O بوده و می‌تواند با مولکول‌های آب پیوند هیدروژنی تشکیل دهد و برخلاف مولکول (II) در آب محلول است.

- ۷۵ از واکنش کامل $\frac{1}{2}$ مول از یک صابون جامد با مقدار کافی محلول محتوی یون‌های Mg^{2+} (aq) مقدار ۵۹ گرم رسوب تولید شده است. اگر گروه R در این صابون زنجیری و سیرشده باشد، جرم مولی این صابون کدام است؟

$$(H = 1, C = 12, O = 16, Na = 23, Mg = 24 : g \cdot mol^{-1})$$

۳۲۰ (۴)

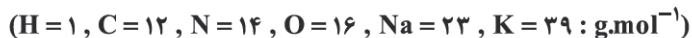
۳۰۶ (۳)

۲۹۲ (۲)

۲۳۹ (۱)

محل انجام محاسبات

- ۷۶- جرم٪ مول از نوعی صابون مایع با فرمول کلی RCOO^-M^+ برابر ۲۴٪ گرم می‌باشد. اگر گروه R در این صابون زنجیری و سیرشده باشد، کدام مطلب درباره این صابون نادرست است؟

۱) نوع عنصرهای سازنده آن با نوع عنصرهای سازنده آمیدها یکسان است.

۲) شمار اتمهای H در فرمول شیمیایی این صابون برابر ۳۹ می‌باشد.

۳) فرمول مولکولی اسید چرب سازنده آن به صورت $\text{C}_{18}\text{H}_{36}\text{O}_2$ است.

۴) از واکنش استر سه‌عاملی موجود در چربی کوهان شتر با پتابسیم هیدروکسید می‌توان این صابون را تهیه کرد.

- ۷۷- روغن زیتون حاوی استری سه‌عاملی با فرمول مولکولی $\text{C}_{57}\text{H}_{104}\text{O}_6$ می‌باشد. تفاوت جرم مولی اسید چرب (RCOOH) سازنده آن با جرم مولی یک آلکان ۸ کربنی کدام است؟

۱۶۸ (۴)

۱۷۰ (۳)

۱۷۲ (۲)

۱۷۴ (۱)

- ۷۸- کدام موارد از مطالب زیر درست است؟

آ) آب دریا و آب‌های مناطق کویری که شور هستند، مقدار چشمگیری از یون‌های Ca^{2+} و Mg^{2+} داشته و به آب سنگین معروف‌اند.

ب) انحلال پذیری $(\text{C}_{17}\text{H}_{25}\text{COO})_2\text{Ca}$ در آب از ۱ گرم در ۱۰۰ گرم آب بیشتر است.

پ) رفتار کلوییدها را می‌توان رفتاری بین سوسپانسیون و محلول‌ها در نظر گرفت.

ت) نیروی بین مولکولی غالب در چربی‌ها از نوع واندروالسی بوده و صابون را می‌توان نمک سدیم اسید چرب دانست.

ث) اگر مقداری صابون به مخلوط آب و روغن اضافه نموده و آن را هم بزنیم، یک مخلوط پایدار ایجاد می‌شود.

۴) ب، پ و ث

۳) آ، ت و ث

۲) پ، ت و ث

۱) آ، ب و پ

- ۷۹- کدام مطلب نادرست است؟

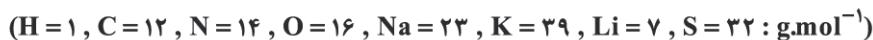
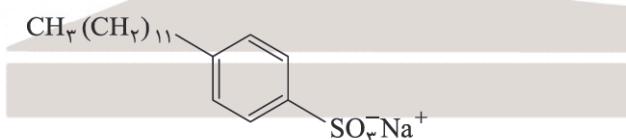
۱) صابون ماده‌ای است که هم در آب و هم در چربی حل می‌شود.

۲) شیر، ژله، سس مایونز، شربت معده و رنگ نمونه‌هایی از کلوییدها هستند.

- ۸۰- پاک‌کننده‌ای با فرمول همگانی $\text{RC}_6\text{H}_4\text{SO}_3^-\text{Na}^+$ از مواد پتروشیمیایی، طی واکنش‌های پیچیده در صنعت تولید می‌شود.

۴) صابون طبیعی معروف به صابون مراغه با بیش از ۱۵۰ سال قدمت معروف‌ترین صابون سنتی ایران است.

- ۸۰- شمار اتمهای H در فرمول شیمیایی صابون RCOO^-M^+ با شمار اتمهای H در پاک‌کننده زیر یکسان است. اگر گروه R هر دو پاک‌کننده یکسان و تفاوت جرم مولی این دو نوع پاک‌کننده برابر ۱۱۷ گرم باشد، کاتیون M^+ با کدام گزینه مطابقت دارد؟

Li⁺ (۴)

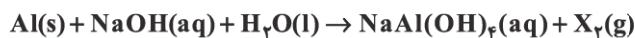
K⁺ (۳)

Na⁺ (۲)

NH₄⁺ (۱)

محل انجام محاسبات

۸۱ - کدام موارد از مطالب زیر درباره واکنش زیر درست است؟

- آ) این واکنش به چگونگی عملکرد یک پاک‌کننده غیرصابونی مربوط است.
 ب) گاز X_2 یکی از گازهای مورد نیاز برای تولید آمونیاک به روش هابر می‌باشد.
 پ) اگر در این واکنش از هیدروکلریک اسید استفاده شود، گاز X_2 گاز کلر خواهد بود.
 ت) این واکنش گرماده بوده و تولید گرما قدرت پاک‌کنندگی این مخلوط را افزایش می‌دهد.

(۱) آ و پ   (۲) ب و ت   (۳) آ و ت   (۴) پ و ت

۸۲ - در کدام گزینه هر دو مورد جزء پاک‌کننده‌های خورنده بوده و رنگ کاغذ pH در محلول آنها به ترتیب از راست به چپ قرمز و آبی می‌باشد؟

- (۱) جوهر نمک - سدیم هیدروکسید
 (۲) صابون - سدیم هیدروکسید

۸۳ - کدام مطلب نادرست است؟

- (۱) از نوعی صابون سنتی در تنور نان سنگک برای چرب کردن سطح سنگ‌ها استفاده می‌شود.
 (۲) در شرایط یکسان، قدرت پاک‌کننده‌ای با فرمول همگانی $\text{RC}_6\text{H}_4\text{SO}_4^-\text{Na}^+$ از صابون بیشتر است.
 (۳) صابون مراغه افزودنی شیمیایی ندارد و به دلیل خاصیت بازی مناسب برای موهای چرب استفاده می‌شود.
 (۴) برای تهیه صابون مراغه پیه گوسفند و پتاں سوزآور را در دیگ‌های بزرگ با آب برای چندین ساعت می‌جوشانند و پس از قالب‌گیری آنها را در آفتاب خشک می‌کنند.

۸۴ - زنجیر هیدروکربنی R در پاک‌کننده‌ای با فرمول همگانی $\text{R}-\text{C}_6\text{H}_4-\text{SO}_4^-\text{Na}^+$ سیرشده و دارای ۲۷ اتم هیدروژن می‌باشد، تفاوت شمار اتم‌های کربن در فرمول شیمیایی این پاک‌کننده با شمار اتم‌های H در فرمول مولکولی نفتالن کدام است؟

(۱) ۲۳   (۲) ۲۱   (۳) ۱۱   (۴) ۹

۸۵ - همه عبارت‌های زیر درست‌اند، به جز.....

- (۱) پاک‌کننده‌ای با فرمول همگانی $\text{RC}_6\text{H}_4\text{SO}_4^-\text{Na}^+$ براساس برهمنکش میان ذره‌ها عمل می‌کند.
 (۲) هرچه شوینده‌ای مواد شیمیایی بیشتری داشته باشد، احتمال ایجاد عوارض جانبی آن بیشتر خواهد بود.
 (۳) برای افزایش قدرت پاک‌کنندگی مواد شوینده به آنها نمک‌های فسفات می‌افزایند.
 (۴) به منظور افزایش خاصیت ضدغونی کنندگی و میکروب‌کشی صابون‌ها به آنها کلر اضافه می‌کنند.

محل انجام محاسبات

دفترچه شماره ۳

آزمون

۱۲

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۶/۲

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۵

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

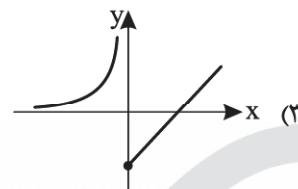
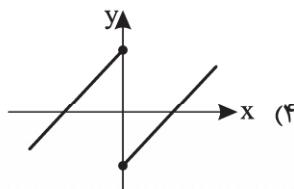
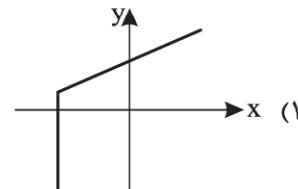
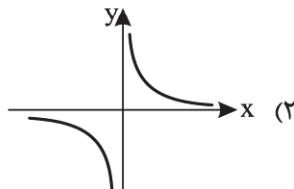
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۵	۸۶	۱۱۰	۵۰ دقیقه
	زمین‌شناسی	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
ریاضی	فصل ۵ (تابع)	فصل ۳ (درس ۱ و ۲)	فصل ۱ (درس ۱ و ۲)
زمین‌شناسی	—	فصل ۲	—

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

۸۶ - در کدام گزینه y تابعی از x با دامنه $\mathbb{R}$ است؟

۸۷ - رابطه $\{(2, 2n^2 + 1), (1, 1), (3, \frac{1}{n}), (2, 3n), (n, 2)\}$ کدام است؟ $f(3)$ تابع است.

$\frac{1}{3}$ (۴)

$\frac{1}{2}$ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۸۸ - اگر برای تابع f داشته باشیم $f(x) = 2f(2) - x - 2$ کدام است؟ $f(-1)$ مقدار

۸ (۴)

۷ (۳)

۶ (۲)

۵ (۱)

۸۹ - اگر $f(x) = \begin{cases} |x| - 1 & x \geq a \\ \frac{x}{2} + 1 & x \leq a \end{cases}$ یک تابع باشد، آنگاه a برابر کدام گزینه است؟

$-\frac{4}{3}$ و -4 (۴)

$-\frac{4}{3}$ و 4 (۳)

$-\frac{4}{3}$ و 4 (۲)

$\frac{4}{3}$ و 4 (۱)

۹۰ - دامنه تابع $f(x) = \frac{1}{2x^2 + ax + b}$ برابر $\mathbb{R} - \{-2, 3\}$ است. حاصل $a+b$ کدام است؟

-15 (۴)

-13 (۳)

-14 (۲)

-12 (۱)

۹۱ - برد تابع $| \cos x |$ شامل چند عدد صحیح است؟

۰ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹۲ - برد تابع $f(x) = \frac{2}{x^2 - 4}$ کدام است؟

$(-\infty, -\frac{1}{2}]$ (۲)

$[-\frac{1}{2}, +\infty)$ (۱)

$\mathbb{R}$ (۴)

$(-\infty, -\frac{1}{2}] \cup (0, +\infty)$ (۳)

۹۳ - توابع $f(x) = \begin{cases} b & , x = a \\ \frac{x^2 - 3x - 10}{x+2} & , x \neq a \end{cases}$ کدام است؟

-1 (۴)

-1/8 (۳)

1 (۲)

1/8 (۱)

۹۴ - اگر $f(x)$ تابع ثابت و $g(x)$ تابع همانی باشد، کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

$y = gog(x)$ (۴)

$y = gof(x)$ (۳)

$y = fog(x)$ (۲)

$y = fof(x)$ (۱)

$-1 < x < 3$ (۴)

$-1 < x \leq 2$ (۳)

$0 \leq x < 3$ (۲)

$0 \leq x \leq 2$ (۱)

۹۵ - جواب نامعادله $[x] < 3 \leq [x]$ کدام است؟ $( ])$ نماد جزء صحیح است.

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۹۶ - اگر $f(x) = [\sqrt{2x}]$ باشد، مقدار تابع $(\frac{x}{\sqrt{2}}) f(\sqrt{2})$ در $x = \sqrt{3}$ کدام است؟

محل انجام محاسبات

- ۹۷- اگر $g = \{(-3, 1), (-2, 3), (0, 1), (1, \sqrt{3}), (2, 0), (3, 2)\}$ باشد، مجموع اعضای برد تابع $\frac{f}{g}$ کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۹۸- اگر $f(x) = \frac{2x-1}{x+a}$ باشد، مقدار a کدام است؟

-۱ (۴)

۱ (۳)

-۲ (۲)

۳ (۱)

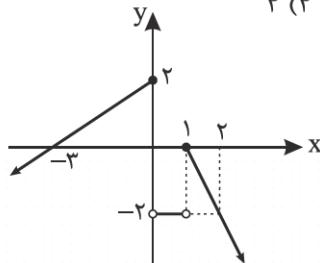
- ۹۹- اگر $f(x) = 3x^3 - 2x^2$ باشد، بیشترین مقدار $g(x+5)$ چقدر است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۱۰۰- نمودار تابع $(f(x-1))$ رسم شده است. حاصل $f \circ f(\frac{1}{3})$ کدام است؟

(۱) صفر

۱ (۲)

-۱ (۳)

-۲/۳ (۴)

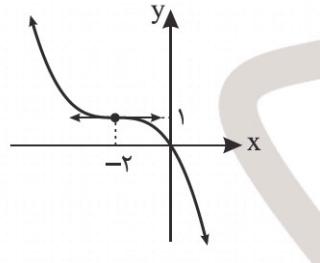
- ۱۰۱- اگر $g(x) = \sqrt{3-x}$ و $f(x) = \sqrt{x-1}$ باشد، آنگاه دامنه تابع $y = gof(x)$ شامل چند عدد صحیح است؟

۳ (۴)

۱۰ (۳)

۸ (۲)

۷ (۱)

- ۱۰۲- نمودار تابع $f(x) = a(x+b)^3 + c$ مطابق زیر است. حاصل abc کدام است؟

(۱) صفر

-۱/۲ (۲)

۱/۲ (۳)

-۱/۴ (۴)

- ۱۰۳- نقطه $A(-2, 1)$ رأس سهمی $y = f(x)$ است. اگر نقطه $A'(-2, 1 - 2f(b - \frac{x}{2}))$ رأس سهمی $y = a - 2f(b - \frac{x}{2})$ باشد، مقدار $a + b$ کدام است؟

۲ (۴)

۴ (۳)

-۲ (۲)

(۱) صفر

- ۱۰۴- کدامیک از گزینه‌های زیر درست است؟

(۱) در انبساط عرضی دامنه تغییر نمی‌کند؛ اما برد تغییر می‌کند.

(۲) در انقباض طولی دامنه تغییر نمی‌کند؛ اما برد تغییر می‌کند.

(۳) اگر یک انبساط طولی و سپس یک انقباض عرضی انجام شود، ممکن است دامنه و برد تغییر نکند.

(۴) انبساط و انقباض تأثیری در دامنه ندارند.

- ۱۰۵- دامنه تابع $y = (k+1)f(x) + k$ برابر $[b, c]$ است. اگر برد تابع $y = f(x)$ برابر $[1, 2]$ باشد، برد تابع $y = (k+1)f(x) + k$ کدام است؟ ($b \neq -c$)

[۳, ۴] (۴)

[۳, ۵] (۳)

[۲, ۴] (۲)

[۱, ۲] (۱)

- ۱۰۶- تابع $f(x) = (a+b)x + c$ هم صعودی و هم نزولی است. اگر بزرگ‌ترین بازه‌ای که تابع $|x-2|$ در آن نزولی است، بازه (a, c) باشد، مقدار $(f+g)og(b)$ کدام است؟

-۲ (۴)

۲ (۳)

۱۷ (۲)

-۱۳ (۱)

- ۱۰۷- تابع f در هر بازه از دامنه‌اش صعودی است؛ اما روی دامنه‌اش صعودی نیست. ضابطه f کدامیک از گزینه‌های زیر می‌تواند باشد؟

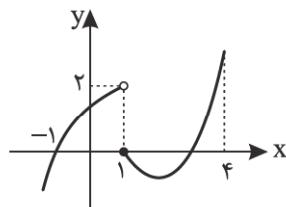
$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{x} & x \neq 0 \\ 0 & x = 0 \end{cases}$$

$$f(x) = x^3$$

$$f(x) = -\frac{1}{x}$$

$$f(x) = |x|$$

محل انجام محاسبات

- ۱۰۸ - نمودار تابع f رسم شده است. از گزینه‌های زیر کدام‌یک درست است؟
- (۱) f در بازه $[2^\circ, 0^\circ]$ نزولی است.
  - (۲) f در بازه $[1^\circ, 0^\circ]$ صعودی است.
  - (۳) f در بازه $(1^\circ, 2^\circ)$ اکیداً صعودی است.
  - (۴) f در بازه $[1^\circ, 4^\circ]$ نزولی است.

- ۱۰۹ - نمودار تابع $|x^3 - 1| = ||x^3 - 1|$ در کدام‌یک از فاصله‌های زیر، اکیداً نزولی است؟
- (۱) $(-\infty, 1]$
  - (۲) $(\sqrt[3]{2}, +\infty)$
  - (۳) $[0, 1]$
  - (۴) $[1, \sqrt[3]{2}]$

- ۱۱۰ - اگر بزرگ‌ترین بازه‌ای که نمودار تابع $y = ax^3 + bx^2 + cx + d$ در آن اکیداً نزولی است، بازه $(1^\circ, +\infty)$ باشد، برد تابع کدام است؟
- (۱) $(-\infty, 3^\circ)$
  - (۲) $(3^\circ, +\infty)$
  - (۳) $[\frac{3}{2}, +\infty)$
  - (۴) $(-\infty, \frac{3}{2}]$

زمین‌شناسی

- ۱۱۱ - کدام‌یک از موارد زیر کانی صنعتی نمی‌باشد؟
- (۱) تالک
  - (۲) هماتیت
  - (۳) الماس
  - (۴) ژیپس

- ۱۱۲ - هدف کلارک و رینگوود از جمع‌آوری اطلاعات عناصر پوسته زمین چه بود؟
- (۱) شناسایی بی‌هنجاری‌ها
  - (۲) نمونه‌برداری سنگ‌ها
  - (۳) طبقه‌بندی عناصر
  - (۴) بررسی پراکندگی عناصر در پوسته زمین
- ۱۱۳ - در جدول زیر درصد جرمی چند عنصر نادرست می‌باشد؟
- (۱) ۱
  - (۲) ۲
  - (۳) ۳
  - (۴) ۴

عنصر	درصد جرمی
O	۴۵/۲
Si	۲۶/۲
Al	۸
Fe	۵/۲
Ca	۵/۰۶
Na	۲/۳۲
K	۲/۷۷
Mg	۱/۶۸
Zn	۰/۰۰۱۳

- ۱۱۴ - درصد وزنی خانواده سیلیکاتی فلدوپارها (سدیم، کلسیم، پتاسیم‌دار) در پوسته زمین چند درصد می‌باشد؟
- (۱) ۱۲٪
  - (۲) ۱۲٪
  - (۳) ۵٪
  - (۴) ۹٪

- ۱۱۵ - کدام کانه ممکن است نیاز به کانه‌آرایی نداشته باشد؟
- (۱) مس
  - (۲) آلومینیم
  - (۳) گالن
  - (۴) هماتیت

- ۱۱۶ - عامل اصلی در تشکیل ذخایر پلاسروی طلا کدام است؟
- (۱) گرما
  - (۲) مواد فرار
  - (۳) تبلور
  - (۴) چگالی

- ۱۱۷ - کدام‌یک از گوهرهای زیر با بقیه در یک گروه نیست؟
- (۱) الماس
  - (۲) یاقوت
  - (۳) زمرد
  - (۴) فیروزه

- ۱۱۸ - کدام‌یک از مراحل تشکیل نفت خام صحیح نمی‌باشد؟
- (۱) دفن پلانکتون‌ها در رسوبات ریزدانه
  - (۲) تشكیل سنگ مخزن نفت در لایه‌های رسوبات ریز
  - (۳) تبدیل شدن مواد آلی به نفت خام
  - (۴) پوشیده شدن اسیدهای چرب با قیمانده با لایه‌های بالایی

- ۱۱۹ - سنگ مخزن در کدام‌یک از لایه‌های زیر نمی‌تواند تشکیل شود؟
- (۱) ماسه‌سنگ
  - (۲) سنگ آهک حفره‌دار
  - (۳) ریف‌های مرجانی
  - (۴) سنگ گچ

- ۱۲۰ - در فرایند زغال‌شدن از تورب تا آنتراسیت کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) آب و مواد فرار مانند CO_2 و H_2O خارج می‌شوند.
  - (۲) تراکم لایه زغال کاهش می‌یابد.
  - (۳) تراکم لایه زغال بیشتر می‌شود.

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲
۱۴۰۳ شهریور

دوازدهم
تجربی

پاسخنامه تجربی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران
۱	زیست‌شناسی	علی کرامت	امیرحسین بهروزی‌فرد – محمدصادق رosta سجاد عبیری – مهرنوش ملکی	فاطمه سادات طباطبایی
۲	فیزیک	جواد قزوینیان	علیرضا مهرداد – مرتضی میرخانی	مهندیار شریف – محمد رضا خادمی
۳	شیمی	مسعود جعفری	جواد پرتوی – محمد عظیمیان زواره	محمد داودآبادی – کارو محمدی
۴	ریاضی	عباس نعمتی فر	محمد مصطفی ابراهیمی – جلال سرحدی حسین سعیدی – میلاد منصوری	محمد منتظران – نیکا موسوی
۵	زمین‌شناسی	رضا ملکان‌پور		—

زهرا احمدی – امیر علی‌الماضی – مبینا بهرامی – معین الدین تقی‌زاده – کبری سلیمانی – مهرداد شمسی – راضیه صالحی – انسیه مرزبان	گروه تایپ و ویراستاری (به ترتیب حروف الفبا)
---	---

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کanal تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

مرکز تحصیلی آموزش مدرس برتر

گزینه ۱ صحیح است.

در دستگاه گردش خون انسان، هر مویرگ پیوسته همانند هر مویرگ منفذدار، در سطح ببرونی خود، نوعی صافی یکپارچه و کامل برای محدود کردن عبور مولکول‌های بسیار درشت دارد.

تشريح سایر گزینه‌ها:

- (۲) برای گلومرول صحیح نیست چون خون روشن را از سرخرگ آوران می‌گیرد و این خون روشن را به سرخرگ وابران منتقل می‌کند.
- (۳) برای گلومرول که در بین دو سرخرگ قرار دارد صحیح نیست.
- (۴) برای مویرگ‌های مغز درست نیست چون موجب هدایت خون به سمت بزرگ سیاهرگ زیرین می‌شود.

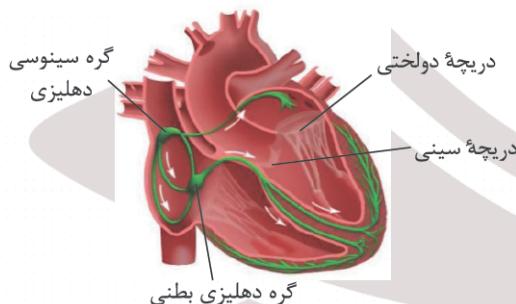
گزینه ۱ صحیح است.

(الف) منطبق بر خط کتاب درسی است.

- (ب) برای اسفنج یاخته‌یقه‌دار و برای هیدر برخی یاخته‌ها تازک دارند.
- (ج) برای اسفنج صحیح نیست چون چندین منفذ برای ورود آب دارند.
- (د) برای اسفنج این خارها به سمت ببرون بدن است و هیدر هم خار ندارد.

گزینه ۴ صحیح است.

دریچه سینی طبق شکل زیر نزدیک‌تر است.

تشريح سایر گزینه‌ها:

- (۱) در قلب یاخته‌های تک‌هسته‌ای می‌توانند ماهیچه‌های و غیر‌ماهیچه‌ای (مثل‌اً پیوندی) باشند ولی یاخته‌های دو‌هسته‌ای ماهیچه‌ای‌اند.
- (۲) طبق شکل بالا صحیح است.
- (۳) گره سینوسی دهلیزی به گره پیشاهنگ معروف است زیر تولیدکننده پیام الکتریکی است و پیام آن به ابتدا در سراسر دهلیز و سپس سراسر پخش می‌شود.

گزینه ۳ صحیح است.

طبق متن کتاب درسی ترشح بعضی هورمون‌ها از غدد درون‌ریز مثل فوق‌کلیه، سبب افزایش ضربان قلب در نتیجه سبب افزایش بروون ده قلبی می‌شود.

تشريح سایر گزینه‌ها:

- (۱) با تغییر سطح فعالیت بدن تغییر می‌کند.
- (۲) میانگین آن در بزرگ‌سالان در حال استراحت حدود پنج لیتر در دقیقه است.
- (۴) حاصل ضرب تعداد ضربان قلب در دقیقه، در حجم خون خارج شده از یک بطن (یعنی حجم ضربه‌ای) است.

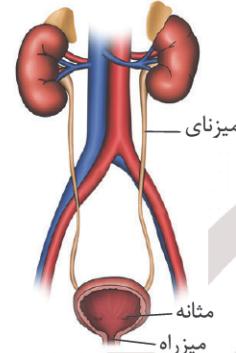
زیست‌شناسی

۱. گزینه ۴ صحیح است.

سوال به آنورت اشاره دارد. در مرحله سوم (نه دوم) از یک دوره قلبی، یعنی وقتی بطن منقبض می‌شود با ورود خون به آن تغییر حجم ناگهانی می‌یابد که به صورت موجی در طول آن پیش می‌رود.

تشريح سایر گزینه‌ها:

- (۱) طبق شکل زیر صحیح است.

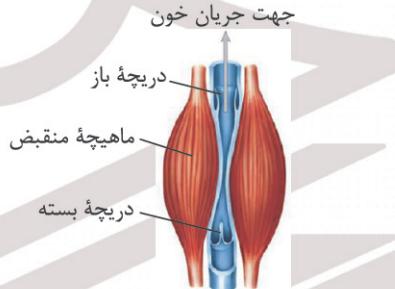
(۲) منظور دریچه سینی ششی است که در مرحله انقباض بطن باز است دقت داشته باشید موج T کمی قبل از شروع استراحت عمومی یعنی مرحله انقباض بطن است.

(۳) منظور انشعاب سرخرگ ششی راست است که به شش بزرگ یعنی شش راست می‌رود.

۲. گزینه ۲ صحیح است.

(الف) به سیاهرگ‌های ششی اشاره دارد که جزء گردش ششی‌اند نه گردش عمومی!

(ب) طبق شکل کتاب صحیح است.

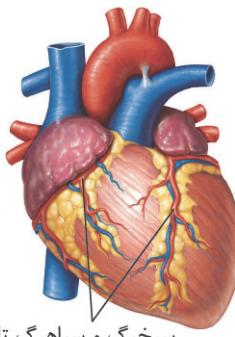
(ج) طبق متن کتاب انشعابات سرخرگ‌ها از بین هرم‌ها عبور کرده و وارد بخش قشری می‌شوند، پس خون روشن از بخش مرکزی به سمت بخش قشری هدایت می‌شود.

(د) رگی که خون سیاهرگ فوق کبدی و سیاهرگ کلیه را دریافت می‌کند، بزرگ سیاهرگ زیرین است این رگ به دهلیز راست می‌ریزد که دارای گره پیشاهنگ است.

۳. گزینه ۳ صحیح است.

طبق جهت جریان خون، می‌توان نتیجه بگیریم فشار خون نقطه D از نقطه C کمتر است.

طبق شکل، تعداد برجستگی‌های ماهیچه‌ای در سطح درونی بطن راست از بطن چپ بیشتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با توجه به شکل، منافذ ورودی سیاهرگ‌های ششی چپ در مجاورت دریچه سینی ششی (کوچک‌ترین دریچه قلب) قرار دارند.

(۲) با توجه به شکل، چین‌خوردگی‌هایی در بافت پوشاننده سطح بیرونی قلب در ناحیه دهلیز راست مشاهده می‌شود.

(۳) با توجه به شکل قوس آنورت (بزرگ‌ترین رگ متصل به قلب) توسط ساختاری به محل دو شاخه شدن سرخرگ ششی وصل می‌باشد.

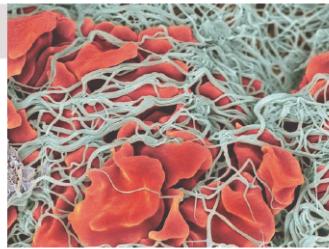
۱۱. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به کتاب درسی، روش‌های جلوگیری از خونریزی ۲ دسته می‌باشد. خونریزی محدود (با درپوش پلاکتی) و خونریزی شدید (با ایجاد لخته). شروع هیچ‌کدام از این روش‌ها با تولید و ترشح پروتوبین نمی‌باشد؛ زیرا این پروتئین قبل از خونریزی در خون وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در هر دو روش ویتامین‌ها می‌توانند نقش داشته باشند. در خونریزی شدید، ویتامین K در خونریزی محدود ویتامین B₁₂ و فولیک اسید. (در جلوگیری از خونریزی‌ها، پلاکت‌ها نقش دارند و برای تولید پلاکت‌ها باید مگاکاربوبیتی طی تقسیم یاخته‌ای پدید آیند و همچنین برای تقسیم یاخته‌ای نیازمند فولیک اسید و ویتامین B₁₂ می‌باشیم).

(۳) با توجه به زیرنویس شکل ۲۰، لخته شامل: رشته‌های فیبرین، یاخته‌های خونی و گرددها می‌باشد.

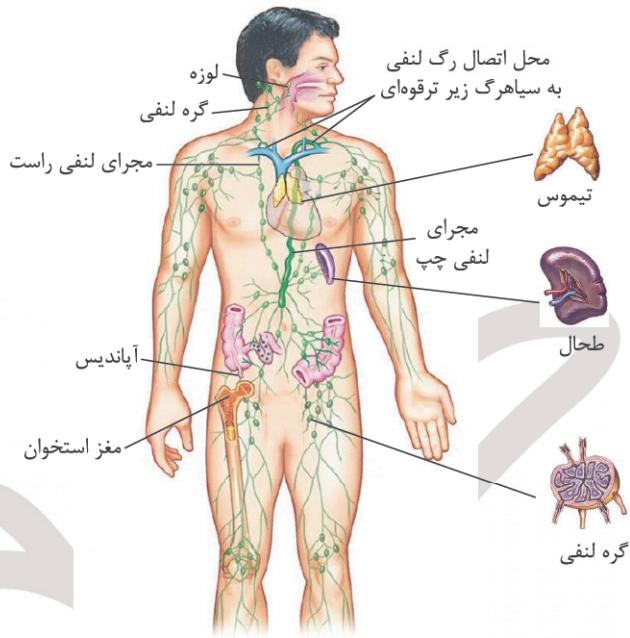
رشته‌های پروتئینی فیبرین که یاخته‌های خونی و گرددها را دربرگرفته و لخته را تشکیل داده‌اند.

بنابراین فقط در بعضی از آنها همه اجزای بخش دوم خون (بخش یاخته‌ای) برای تولید لخته شرکت می‌کنند.

(۴) در هر دو روش پلاکت‌ها (قطعات حاوی دانه‌های کوچک پر از ترکیبات فعال) نقش دارند.

۸. گزینه ۲ صحیح است.

اندام‌های لنفي موجود در ناحیه شکم، طحال و آپاندیس می‌باشند.

محل جدا شدن مجرای لنفي راست از چپ، بالاتر از آپاندیس و پایین‌تر از طحال می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با توجه به شکل، میزان تراکم گره‌های لنفي در ناحیه کشاله ران چپ بیشتر از کشاله ران راست می‌باشد.

(۳) تعداد رگ‌های ورودی به گره‌های لنفي (بخش برآمده = محدب) بیشتر از رگ‌های خروجی (بخش گودی = فرورفته = مقعر) می‌باشد.

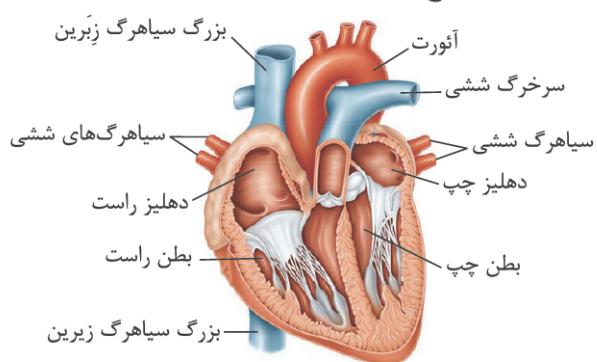
(۴) با توجه به شکل سرخرگ ورودی به طحال (اندام لنفي مؤثر در تحریب گویچه‌های قرمز آسیب‌دیده)، نسبت به سیاهرگ در سطح بالاتری قرار گرفته است.

۹. گزینه ۱ صحیح است.

ترتیب مراحل یک چرخه قلبی شامل ۱- استراحت عمومی - ۲- انقباض

دهلیزها (پر شدن کامل بطن‌ها) - ۳- انقباض بطن‌ها (بسته شدن دریچه‌های دوختی و سه‌لختی و تولید صدای گنگ و طولانی)

۱۰. گزینه ۴ صحیح است.

مرکز نجات آموزش مارس برتر

۱۶. گزینه ۱ صحیح است.

رگی که باعث احساس نبض می‌شود سرخرگ است و در برش عرضی، بیشتر گرد دیده می‌شود.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های ۲ و ۳ به سیاه‌رگ‌ها اشاره دارند.
گزینه ۴ به مویرگ است.

۱۷. گزینه ۱ صحیح است.

در دوزیستان با قلب سه‌حفره‌ای و گروهی از خزندگانی که با وجود قلب چهار حفره‌ای، بطان آنها به طور کامل از یکدیگر جدا نشده است، خون

تیره و روشن در بخشی از قلب آنها مخلوط می‌شود.
همه مهره‌داران ساختار مشخصی برای دفع دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) این گزینه در مورد دوزیستان صادق نمی‌باشد. برخی خزندگان و پرنده‌گان دریابی و بیابانی که آب دریا یا غذای نمکدار مصرف می‌کنند، می‌توانند نمک اضافه را از طریق غدد نمکی نزدیک چشم یا زبان، به صورت قطره‌های غلیظ دفع کنند.

۳) این گزینه فقط در مورد دوزیستان صادق می‌باشد.

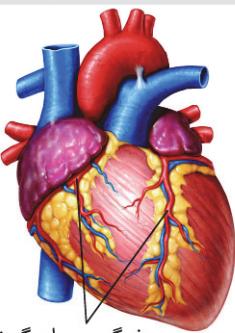
۴) این گزینه در مورد جانورانی صادق نمی‌باشد که گردش خون ساده دارند، در صورتی که دوزیستان بالغ و خزندگان گردش خون مضاعف دارند.

۱۸. گزینه ۲ صحیح است.

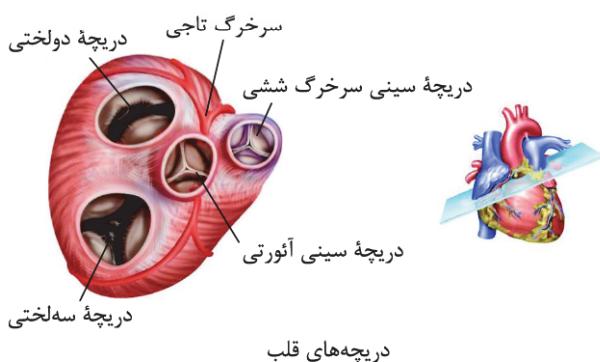
سرخرگ خروجی از بطن چپ، سرخرگ آئورت است که در بالای دریچه سینی ابتدای آن، دو انشعاب کوچک‌تر از آن جدا می‌شود (سرخرگ‌های کرونری) که این انشعاب‌ها، به دو شاخه راست و چپ تقسیم می‌شوند. با توجه به شکل، سرخرگ کرونری چپ به بخشی از دیواره نوک قلب، خون‌رسانی می‌کند. یعنی انشعابات آن به بخش‌های پایینی قلب می‌روند. همچنین این سرخرگ، بیشتر نواحی جلوی قلب را خون‌رسانی می‌کند.

بررسی همه موارد:

(الف) با توجه به شکل زیر، اغلب انشعابات سرخرگ کرونر چپ نزدیکی دریچه دو لختی می‌گذرد.

سرخرگ و سیاه‌رگ تاجی

۱۲. گزینه ۴ صحیح است.

بخش ۱ ابتدای سرخرگی مویرگ، بخش ۲ میانه مویرگ، بخش ۳ انتهای سیاه‌رگی مویرگ، بخش ۴ سرخرگ کوچک و بخش ۵ سیاه‌رگ کوچک می‌باشد. دقت کنید که با توجه به محل قرارگیری بندراره مویرگی که در سمت سرخرگ کوچک قرار دارد می‌توان تشخیص داد که کدامیک سرخرگ و کدامیک سیاه‌رگ است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) نقطه تلاقی (برابری) فشار اسمزی و تراوoshi تقریباً در یک سوم انتهای مویرگ (مجاور بخش سیاه‌رگی) می‌باشد نه در میانه مویرگ.

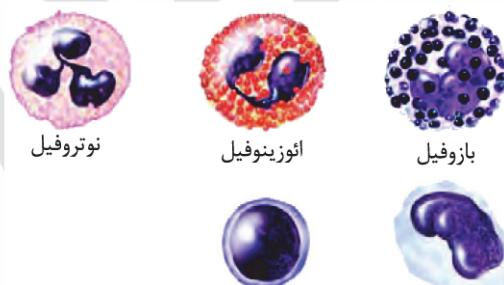
۲) سرخرگ‌های کوچکی که قبل از مویرگ‌ها قرار دارند، با تغییر قطر خود، بیشترین نقش را در تنظیم جریان خون شبکه مویرگی ایفا می‌کنند.

۳) تراوoshi در ابتدای سرخرگ مویرگ رخ می‌دهد نه در انتهای سیاه‌رگی.

۴) سیاه‌رگ کوچک نسبت به سرخرگ کوچک فشار خون کمتری دارد.

۱۳. گزینه ۴ صحیح است.

گویچه سفید دارای سیتوپلاسمی با دانه‌های تیره اوزینوفیل است و گویچه سفید با هسته چندقسمتی، نوتروفیل است نوتروفیل و دانه‌های روشن ریز دارد.

لنسوسیت

۱- بازووفیل: هسته دو قسمتی روی هم افتاده - سیتوپلاسم با دانه‌های تیره

۲- ائوزینوفیل: هسته دو قسمتی دمبلی - سیتوپلاسم با دانه‌های روشن درشت

۳- نوتروفیل: هسته چند قسمتی - سیتوپلاسم با دانه‌های روشن ریز

۴- مونوسیت: هسته تکی خمیده بو لوبیابی - سیتوپلاسم بدون دانه

۵- لنفسوسیت: هسته تکی گرد با بیضی - سیتوپلاسم بدون دانه

۱۴. گزینه ۱ صحیح است.

به غیر از مورد (د) سایر موارد صحیح‌اند.

(الف) با کاهش آلبومین خون، فشار اسمزی خون کاهش و احتمال بروز خیز (adem) وجود دارد.

(ب) منطبق بر خط کتاب درسی است.

(ج) منظور ویتامین B₁₂ است.

(د) کاهش معمولی تعداد گویچه‌های قرمز با ترشح کم هورمون اریتروپویتین، جرمان می‌شود.

۱۵. گزینه ۱ صحیح است.

نقش گیرنده‌ها در حفظ فشار سرخرگی: گیرنده‌های حساس به فشار، گیرنده‌های حساس به کمبود اکسیژن و گیرنده‌های حساس به افزایش کربن دی‌اکسید و یون هیدروژن پس از تحریک، به مراکز عصبی پیام می‌فرستند تا فشار سرخرگی در حد طبیعی حفظ و نیازهای بدن در شرایط خاص تأمین شود. دفع یون pH با کاهش هیدروژن افزایش می‌باید.

پایه دوازدهم . آزمون ۲ . پاسخنامه تجدید

با توجه به شکل ۹ فصل ۵ زیست دهم، یاخته‌های لوله پیچ خورده نزدیک که در بخش قشری قرار دارند می‌توانند دارای ریزبرز و راکیزه‌هایی عمود بر غشای یاخته‌ای باشند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با توجه به شکل ۳ فصل ۵ زیست دهم، مایع خارج شده از هر هرم (بخش تیره لپ) ابتدا وارد ساختار مجرا مانند و سپس (نه مستقیماً) وارد لگنچه می‌شود.

(۲) دقت داشته باشید که در هر لپ کلیه یک هرم وجود دارد که رأس آن به سمت لگنچه می‌باشد.

(۳) در یک لپ (لوب) کلیه، پوششی که در بازگرداندن مواد مفید تراویش شده به خون نشست دارد: بخش لوله‌ای نفرون (پیچ خورده + هنله) + جمع کننده ادرار در اطراف مجرای جمع کننده، شبکه مویرگی دور لوله‌ای (انشعابات سرخرگ واپران) دیده نمی‌شود.

۲۰. گزینه ۱ صحیح است.

در هر کلیه (نه کلیه‌های) انسان، حدود یک میلیون گردیزه وجود دارد! بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) منظور لوله پیچ خورده نزدیک، قوس هنله و لوله پیچ خورده دور است.

(۳) طول بخش نازک در هنله نزولی بیشتر از طول بخش نازک صعودی می‌باشد.

(۴) طول بخش ضخیم هنله صعودی بیشتر از هنله نزولی می‌باشد اما قطر بخش ضخیم هنله صعودی کمتر از قطر بخش ضخیم هنله نزولی می‌باشد.

۲۱. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی همه موارد:

(الف) هر یک از ساختارهای قیفی شکل در کلیه انسان: لگنچه + کپسول بومن. فقط لگنچه می‌تواند ادرار تولید شده را دریافت کند.

نکته: فرایند تشکیل ادرار در مجرای جمع کننده به پایان می‌رسد و چیزی که به لگنچه میریزد، ادرار است. در نتیجه، لگنچه نقشی در فرایند تشکیل ادرار ندارد.

(ب) هر یک از ساختارهای لوله‌ای شکل در کلیه: لوله‌ای پیچ خورده نزدیک + دور + هنله + جمع کننده ادرار فقط در لوله جمع کننده ادرار فرآیند ادرار پایان می‌باید.

(ج) هر یک از بخش‌های سازنده یک لپ (لوب) کلیه انسان: هرم کلیه + ناحیه قشری مربوط به آن انشعابات سرخرگ کلیه در بخش قشری کلیه دیده می‌شوند اما درون هرم‌های کلیه، آن دسته از انشعابات سرخرگ کلیه دیده نمی‌شود.

(د) هر یک از قسمت‌های بخش مرکزی کلیه انسان: هرم کلیه + انشعابات بخش قشری در میان هرم‌های کلیه. با توجه به حضور بخش‌های لوله‌ای درون هرم‌های کلیه، مرحله ترشح و بازجذب درون هرم‌های کلیه می‌تواند انجام شود و هم ترشح و هم بازجذب در مواردی به روش غیرفعال و بدون مصرف انرژی زیستی انجام می‌شوند. اما در انشعاباتی از بخش قشری که در بین هرم‌های کلیه قرار دارند، هیچ قسمتی از نفرون یا مجرای جمع کننده وجود ندارد و بنابراین، هیچ مرحله‌ای از فرایند تشکیل ادرار نیز انجام نمی‌شود. در ضمن دقت داشته باشید که کتاب درسی می‌فرماید که آنچه که به لگنچه میریزد ادرار می‌باشد پس می‌توان نتیجه گرفت که قبل از لگنچه تغییراتی در مایع درون بخش مرکزی و قشری اعمال می‌شود.

۲۲. گزینه ۴ صحیح است.

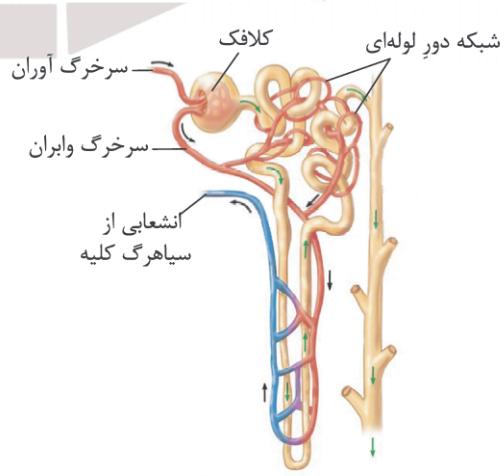
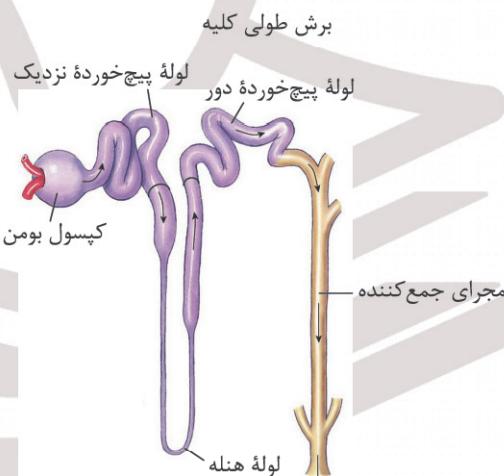
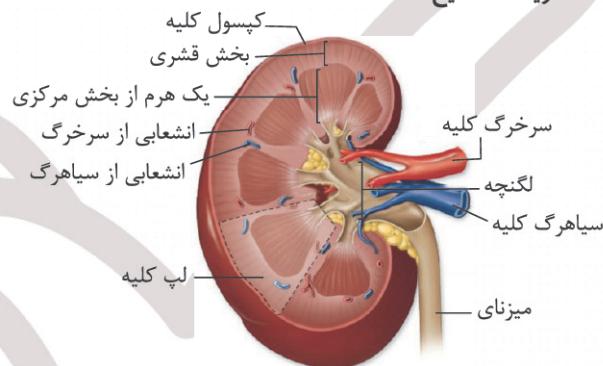
شبکه مویرگی اول خون روشن را از سرخرگ آوران (آخرین و کوچکترین انشعاب سرخرگ کلیه) دریافت و خون روشن را به سرخرگ واپران که قطر کمتری نسبت به آوران دارد وارد می‌کند.

(ب) همان‌طور که در شکل کتاب درسی نیز مشاهده می‌کنید، سرخرگ کرونری سمت چپ علاوه بر سمت چپ قلب، مسئولیت خون‌رسانی به ماهیچه نوک قلب، دیواره بین دو بطん و حتی بخش‌هایی از سمت راست قلب را نیز، بر عهده دارد.

(ج) سرخرگ کرونری سمت راست، به طور معمول سمت راست قلب را تغذیه می‌کند. به عبارتی مسئولیت تغذیه گرههای قلبی شبکه هادی قلب با سرخرگ کرونری سمت راست بوده و لذا انسداد این رگ‌ها می‌تواند در تولید و یا نظم تکانه‌های قلبی اختلال ایجاد کند.

(د) با توجه به شکل‌های کتاب درسی، سرخرگ کرونری چپ انشعابات بیشتری دارد و در نتیجه به یاخته‌های بیشتری از قلب خون‌رسانی می‌کند؛ پس می‌توان گفت در صورت رسوب مولکول‌های کلسترول در دیواره این رگ‌ها و انسداد آنها، تعداد بیشتری از یاخته‌های ماهیچه‌ای قلب ممکن است بمیرند.

۱۹. گزینه ۴ صحیح است.

شبکه‌های مویرگی مرتبط با گردیزه

مرکز نجات آموزش مدارس برتر

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) اگر بنا به علی هورمون ضدادراری ترشح نشود یا در ترشح آن اختلال ایجاد شود، مقدار زیادی ادرار رقیق از بدن آنها دفع می‌شود.
- (۲) به علت دفع آب از بدن، غلظت مواد حل شده در خوناب آنها از حد مشخصی فراتر می‌رود.
- (۳) مرکز تشنجی در هیپوپalamوس در پی افزایش غلظت مواد حل شده در خوناب تحریک می‌شود. با مصرف آب، غلظت مواد محلول در خوناب کمتر شده و تحریک مرکز تشنجی کاهش پیدا می‌کند.

۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

منظور اوره است که به عنوان فراوان‌ترین ترکیب آلی ادرار شناخته می‌شود. بنابراین منظور قسمت اول اوره و منظور قسمت دوم آمونیاک است زیرا در پی مصرف کربن دی‌اکسید، آمونیاک به اوره تبدیل می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

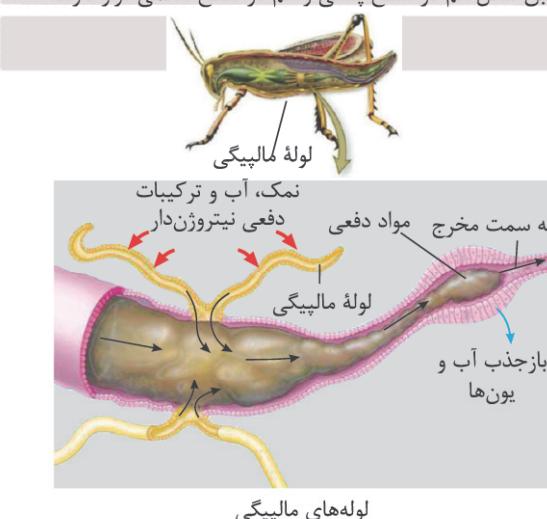
- (۱) منظور اوریک اسید می‌باشد. این ماده، می‌تواند سبب ایجاد دردهای مفصلی شود که در این جریان، گیرنده درد تحریک می‌گردد.
- (۳) مطابق متن کتاب، آمونیاک در نتیجه تجزیه موادی «مانند» آمونیاک‌های ایجاد می‌شود؛ پس مواد دیگری نیز (که همان نوکلوتیدها هستند) در تولید آمونیاک و نهایتاً اوره نقش دارند.
- (۴) اوریک اسید را رسوب کردن در کلیه، می‌تواند سبب ایجاد سنگ کلیه شود. اگر این سنگ کلیه در بخش خاصی از کلیه باشد و یا اندازه آن بزرگ باشد، این قابلیت را دارد که بتواند باعث نارسایی کلیه شود. در صورت نارسایی این اندام، تولید هورمون اریتوپویتین کاهش پیدا می‌کند. به دنبال کاهش این هورمون در خون، ساخت گویجه‌های قرمز خونی کاهش پیدا می‌کند که سبب ایجاد کم خونی‌های شدید می‌شود. اوریک اسید، تمایل زیادی نسبت به تشکیل بلور و رسوب در قسمت‌های مختلف بدن مانند کلیه‌ها و مفاصل دارد.

۲۷. گزینه ۱ صحیح است.

- (الف) در پارامسی دیده می‌شود. پارامسی جانور نیست آغازی است!
- (ب) برای سخت پوستان صادق است.
- (ج) منظور گردش خون بسته است که هم در کرم خاکی و هم در مهره‌داران دیده می‌شود.
- (د) مختص بی مهرگان است.

۲۸. گزینه ۴ صحیح است.

طبق شکل هم در سطح پشتی و هم در سطح شکمی قرار دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) یاخته‌های پودوسیت شکاف‌هایی را در اطراف شبکه مویرگی اول ایجاد می‌کنند و شکاف‌های تراوشی فاصله بین پودوسیت‌ها است نه مویرگ!
- (۲) سازوکار ویژه برای سرخرگ واپران است که قطر کمتری نسبت سرخرگ آوران دارد نه مویرگ!
- (۳) انشعبات سرخرگی سرخرگ واپران است که یکی به سمت هنله و دیگری به سمت لوله‌های پیچ‌خورده می‌رود نه مویرگ‌های گلومرول! در ضمن این انشعبات مستقیماً با گلومرول در ارتباط نیستند.

۲۳. گزینه ۲ صحیح است.

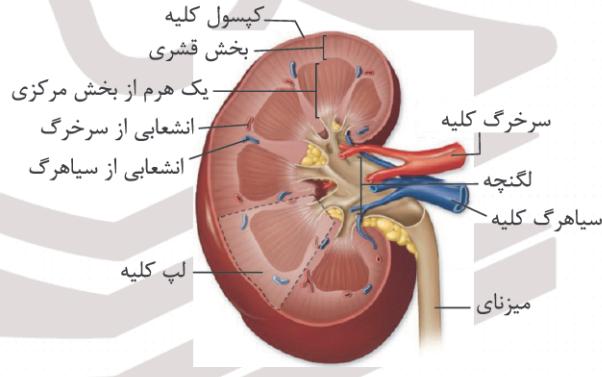
جانورانی که در بخشی از بدن آنها، ترکیب سدیم کلرید از طریق غدد برون‌ریز، دفع می‌شود عبارت‌اند از: برخی از ماهیان غضروفی (ساکن آب شور مثل کوسه‌ها و سفره ماهی‌ها)، برخی از پرندگان و خزندگان دریایی و بیابانی.

همه این غدد در جانوران نامبرده، ترشحات نمکی بسیار غلیظ دارند و چون برون‌ریز می‌باشند ترشحات خود را به خارج از محیط داخلی (لنف و مایع بین یاخته‌ای) تخلیه می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) کلیه در خزندگان و پرندگان توانمندی زیادی در بازجذب آب دارد. این گزینه در مورد ماهیان غضروفی صدق نمی‌کند.
- (۳) دقت داشته باشید که ماهیان یک بطن دارند.
- (۴) ماهیان غضروفی قادر استخوان می‌باشند.

۲۴. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی همه موارد:

- (الف) مطابق شکل، هرم‌های هر کلیه به صورت مخطط دیده می‌شود.
- (ب) انشعبات تشکیل‌دهنده سیاهرگ اصلی کلیه هم می‌توانند از بین هرم‌ها و هم خارج از هرم‌ها (دو انتهای کلیه) عبور کنند.
- (ج) انداز لنفی که در تخریب یاخته‌های خونی قرمز و آسیب‌دیده نقش دارد طحال می‌باشد. کلیه چپ به طحال نزدیک‌تر می‌باشد.
- (د) ترکیب شدن آمونیاک با کربن دی‌اکسید در کبد رخ می‌دهد نه در کلیه! در صورت تحلیل چربی اطراف کلیه‌ها، میزانی بسته می‌شود و تخلیه ادرار با مشکل مواجه می‌شود.

۲۵. گزینه ۴ صحیح است.

این بیماری (دیابت بی مزه) به علت برهم زدن توازن آب و یون‌ها (نه گلوکز!) در بدن، نیازمند توجه جدی است.

۳۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$\Delta x = v \Delta t \Rightarrow \frac{\Delta x (6s - 3s)}{\Delta t (1.0s - 0.8s)} = \frac{3v}{0.2} = \frac{3}{2}$$

در حرکت با سرعت ثابت، جایه‌جایی متحرک در هر ثانیه برابر با سرعت متحرک است.

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۴)

۳۴. گزینه ۲ صحیح است.

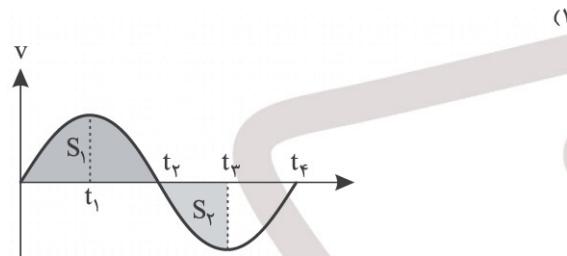
$$v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{16 - 4}{7 - 3} = 3 \frac{m}{s}$$

$$x = vt + x_0 \xrightarrow{t=3s} 4 = 3 \times 3 + x_0 \Rightarrow x_0 = -5 \text{ m}$$

$$x = vt + x_0 = 3t - 5 = 0 \Rightarrow t = \frac{5}{3} \text{ s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۴)

۳۵. گزینه ۴ صحیح است.

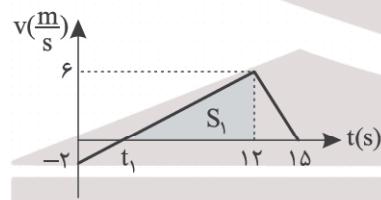

$$\begin{cases} \Delta x = S_1 - S_2 \\ |S_1| > |S_2| \end{cases} \Rightarrow \Delta x > 0$$

(۲) متحرک در لحظه t_2 تغییر جهت داده است.(۳) شتاب متحرک در بازه t_1 تا t_2 در جهت محور و در بازه t_2 تا t_3 خلاف جهت محور است.

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۳)

۳۶. گزینه ۳ صحیح است.

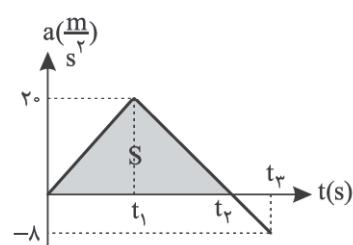
حرکت تندشونده این متحرک، از لحظه t_1 تا t_2 است.

$$\frac{t_1}{12 - t_1} = \frac{2}{6} \Rightarrow t_1 = 3 \text{ s}$$

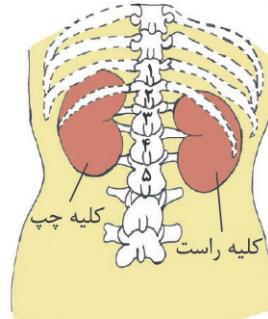
$$2s < t < 12s \Rightarrow L = S_1 = \frac{(12 - 3) \times 6}{2} = 27 \text{ m}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۳)

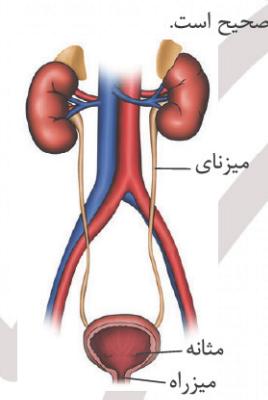
۳۷. گزینه ۳ صحیح است.

۲۹. گزینه ۱ صحیح است.

۳۰. گزینه ۲ صحیح است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

(۱) طبق شکل قطر میزنانی در سراسر طول آن یکسان نیست.

(۲) این دریچه را چین خوردگی مخاط مثانه ایجاد می‌کند.

(۳) دو فرآیند بازجذب و ترشح، ترکیب مایع تراووش شده را هنگام عبور از گردیزه و جمع کننده ادرار تغییر می‌دهد نه میزنانی!

فیزیک

۳۱. گزینه ۱ صحیح است.

در بازه زمانی $10s < t < 28$ ، علامت سرعت منفی و مکان مثبت است و باید تندی متوسط را در این بازه به دست آوریم.

$$S_{av} = \frac{L}{\Delta t} = \frac{1}{8} = 1/25 \frac{m}{s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱)

۳۲. گزینه ۲ صحیح است.

می‌دانیم مساحت سطح زیر منحنی سرعت - زمان به ما مسافت طی شده را می‌دهد.

$$S_1 = \frac{1 \cdot t_1}{2} = \Delta t_1$$

$$S_2 = \frac{(10 - t_1) \times 30}{2} = 150 - 15t_1$$

$$S_{av} = \frac{L}{\Delta t} \Rightarrow S_{av} = \frac{\Delta t_1 + 150 - 15t_1}{10}$$

$$S_{av} = \frac{150 - 15t_1}{10} \Rightarrow S_{av} = 15 - t_1$$

$$S_{av} = 13 \frac{m}{s} \Rightarrow 15 - t_1 = 13 \Rightarrow t_1 = 2s$$

شیب خط اول شتاب حرکت تندشونده است. (دقت کنید در بازه زمانی

$$a = \frac{1}{2} = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{\Delta v}{s} \Rightarrow t_2 - t_1 = 1 \text{ s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۱)

مرکز تحصیلی آموزش مدارس برتر

بزرگی تغییر سرعت در مرحله اول و سوم حرکت یکسان است و بر طبق رابطه $\Delta v = a(\Delta t)$ چون بزرگی شتاب در مرحله سوم نصف بزرگی شتاب در مرحله اول است مدت زمان حرکت کندشونده در مرحله سوم دو برابر مدت زمان حرکت تندشونده در مرحله اول حرکت است.

$$S_{v-t} = \Delta x \Rightarrow \Delta x = (\frac{\Delta t + 2t}{2}) \times v = \frac{vt}{2}$$

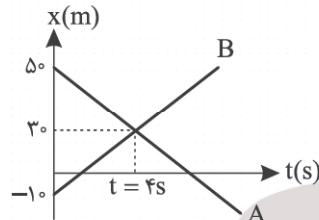
$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} \Rightarrow 28 = \frac{vt}{2(\Delta t)} \Rightarrow 28 = \frac{vt}{10} \Rightarrow v = 4 \text{ m/s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۱۱ تا ۱۳)

۴۱. گزینه ۳ صحیح است.

$$v_A = (v_{av})_A = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{0 - \Delta}{10 - 0} = -\Delta \text{ m/s}$$

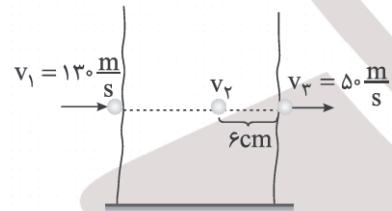
$$x_A = v_A t + x_{0A} \Rightarrow 30 = -\Delta t + \Delta \Rightarrow -20 = -\Delta t \Rightarrow t = 4s$$

$$v_B = (v_{av})_B = \frac{\Delta x}{\Delta t} \Rightarrow v_B = \frac{30 - (-10)}{4 - 0} = 10 \text{ m/s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

۴۲. گزینه ۱ صحیح است.

$$v = at + v_0 \Rightarrow v_3 = v_2 + at$$

$$\Rightarrow v_2 = 50 - a \times 10^{-3}$$

$$(2, 3) : \Delta x = \frac{v_2 + v_3}{2} \Delta t$$

$$\Rightarrow 6 \times 10^{-3} = \frac{50 + (50 - a \times 10^{-3})}{2} \times 10^{-3} \Rightarrow a = -2 \times 10^4 \text{ m/s}^2$$

$$(1, 3) : v_3 - v_1 = 2a \Delta x \Rightarrow 50 - 13 = 2 \times (-2 \times 10^4) \times L$$

$$\Rightarrow -12 = -4 \times 10^4 L \Rightarrow L = 0.36 \text{ m} = 36 \text{ cm}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۱)

۴۳. گزینه ۳ صحیح است.

اگر اندازه شتاب حرکت را فرض کنیم، داریم:

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t}$$

$$S_1 = \frac{4(4a)}{2} = 8a$$

$$S_2 = \frac{6 \times 6a}{2} = 18a$$

$$L = S_1 + S_2 \Rightarrow L = 26a = 104 \Rightarrow a = 4 \text{ m/s}^2$$

$$v_0 = 10a = 40 \text{ m/s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۱۵ تا ۱۷)

$$\Delta v = S = \frac{20 \times t_2}{2} = 10t_2$$

$$a_{av} = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{10t_2}{t_2 - 0} = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

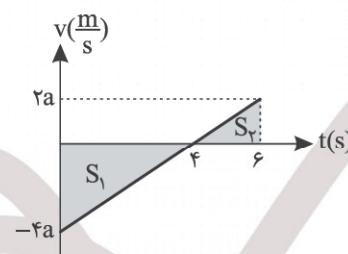
(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۵)

۴۸. گزینه ۲ صحیح است.

در $t = 4s$ ، سرعت متحرک برابر صفر است. با رسم نمودار $v-t$ ، به محاسبه مسافت می پردازیم.

$$v = at + v_0 \xrightarrow{t=4s} = 4a + v_0 \Rightarrow v_0 = -4a \Rightarrow v = at - 4a$$

$$\Rightarrow v_6 = 2a$$

$$\Delta x = S_1 + S_2 = \frac{-4a \times 4}{2} + \frac{2a \times 2}{2} = -6a$$

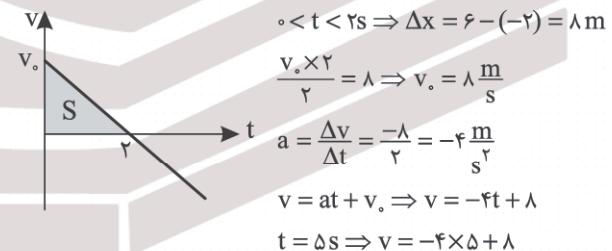
$$L = |S_1| + |S_2| = 8a + 2a = 10a$$

$$\frac{|\Delta x|}{L} = \frac{6a}{10a} = 0.6$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۷)

۴۹. گزینه ۲ صحیح است.

چون نمودار مکان - زمان سهمی شکل است یعنی مکان تابع درجه دوم زمان است، سرعت حرکت تابع درجه اول زمان خواهد شد و نمودار آن خطی است. می دانیم مساحت سطح محصور بین منحنی سرعت - زمان و محور زمان برابر جایی است، به این ترتیب داریم:

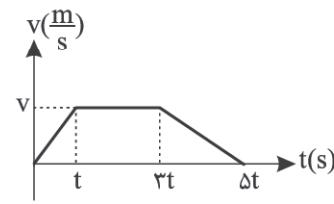

تندی اندازه سرعت و عددی مثبت است.

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۱۱ و ۱۲)

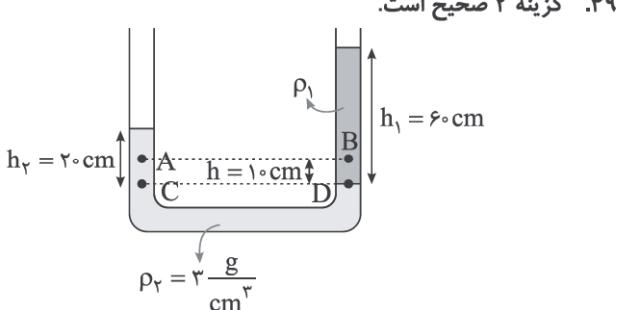
۵۰. گزینه ۴ صحیح است.

ابتدا نمودار سرعت - زمان حرکت را رسم می کنیم:

۴۴. گزینه ۳ صحیح است.

در لوله‌های U شکل که دو مایع مخلوط‌نشدنی در حالت تعادل قرار دارند، نقاط هم‌تراز در یک مایع ساکن، هم‌فشارند و اگر نقاط هم‌تراز درون دو مایع باشند، نقطه مربوط به مایع چگال‌تر، فشار کمتری دارد.
 $P_C = P_D \Rightarrow \rho_2 gh_2 + P_0 = \rho_1 gh_1 + P_0$

$$\Rightarrow \rho_2 h_2 = \rho_1 h_1 \Rightarrow 3 \times 20 = \rho_1 \times 60 \Rightarrow \rho_1 = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$P_C = P_D \Rightarrow P_A + \rho_2 gh = P_B + \rho_1 gh$$

$$\Rightarrow P_A - P_B = gh (\rho_1 - \rho_2)$$

$$\Rightarrow P_A - P_B = 10 \times 9.8 \times (1 - 3) \times 10^3 = -2000 \text{ Pa} = -2 \text{ kPa}$$

(فیزیک دهم، صفحه ۳۵ تا ۳۶)

۵۰. گزینه ۴ صحیح است.

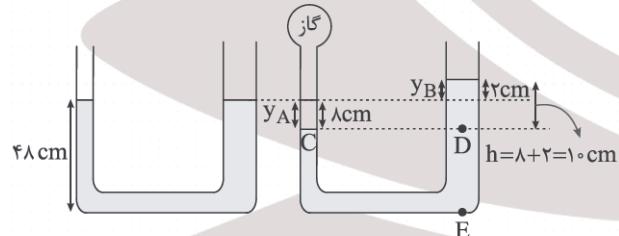
$$\text{نیروی وارد بر کف ظرف از طرف مایع} F = \rho g h A$$

$$= 1000 \times 10 \times 0.2 \times 50 \times 10^{-4} \Rightarrow F = 10 \text{ N}$$

$$F' = mg = 0.8 \times 10 = 8 \text{ N}$$

(فیزیک دهم، صفحه ۳۵ تا ۳۶)

۵۱. گزینه ۳ صحیح است.

$$\Delta V_A = \Delta V_B \Rightarrow y_A \cdot A_A = y_B \cdot A_B \Rightarrow \lambda \times A_A = y_B \times 4A_A$$

$$\Rightarrow y_B = \lambda \text{ cm}$$

$$\text{مایع} P_C = P_D = P_0 + P_{\text{شار گاز}}$$

$$D = \frac{(\rho h)}{\text{مان} \rho' \text{ جووه}} = \frac{6 \times 10}{13/6} = 5 \text{ cmHg}$$

$$P_C = 75 + 5 = 80 \text{ cmHg}$$

(فیزیک دهم، صفحه ۳۴)

۵۲. گزینه ۴ صحیح است.

در حالت شناوری و غوطه‌وری نیروی شناوری برابر وزن است و چون

$$F_A = F_B = mg$$

هر دو جسم وزن یکسان دارند، پس:
چون A شناور و B غوطه‌ور شده است، پس:

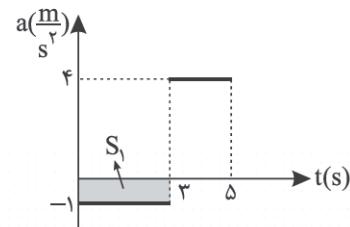
$$\rho_A < \rho_B \Rightarrow \rho_A < \rho_B$$

(فیزیک دهم، صفحه ۳۰ تا ۳۳)

می‌دانیم سطح زیر نمودار منحنی شتاب - زمان برابر با تغییر سرعت است. ابتدا سطح زیر منحنی را بین صفر تا ۳ ثانیه به دست می‌آوریم.

$$0 < t < 3 \Rightarrow \Delta v = S_1 = 3 \times (-1) = -3 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$v_3 - v_0 = -3 \Rightarrow v_3 - 2 = -3 \Rightarrow v_3 = -1 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

در بازه ۳ تا ۵ s حرکت با شتاب ثابت $4 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ انجام می‌شود.

$$\Delta x = \frac{1}{2} a (\Delta t)^2 + v_0 (\Delta t)$$

$$\Delta x = \frac{1}{2} \times 4 \times 2^2 + (-1 \times 2) = 8 - 2 = 6 \text{ m}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱)

۴۵. گزینه ۳ صحیح است.

$$x = -2.5t^2 + v_0 t$$

$$-2.5t^2 + v_0 t - x' = 0$$

اگر متوجه در دو لحظه t_1 و t_2 از مکان x' بگذرد در معادله $t_1, t_2, -2.5t^2 + v_0 t - x' = 0$ باید ریشه‌های این معادله باشند. با استفاده از رابطه ضرب ریشه‌ها در معادله درجه ۲، $a t^2 + b t + c = 0$ داریم:

$$t_1 t_2 = \frac{c}{a} \Rightarrow 2 \times 10 = \frac{-x'}{-2.5} \Rightarrow x' = 50 \text{ m}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۵ تا ۲۱)

۴۶. گزینه ۴ صحیح است.

گزینه‌های (الف)، (ب) درست‌اند و موارد (ج) و (د) غلط است.
ج) در لوله‌های موبین که درون ظرف جیوه قرار می‌گیرند، سطح جیوه درون لوله پایین‌تر از سطح جیوه درون ظرف است و هر چه قطر لوله کمتر باشد، ارتفاع ستون جیوه در آن کمتر است.

د) با افزایش دما هر دو نیروی هم‌چسبی و دگرچسبی کاهش می‌یابد.
(فیزیک دهم، صفحه ۲۱ تا ۲۴)

۴۷. گزینه ۴ صحیح است.

اگر سطح داخل لوله موبینی که در آب قرار گیرد، چرب شود سطح آب در لوله پایین رفته و سطح آن به صورت محدب یا برآمده درمی‌آید.

(فیزیک دهم، صفحه ۲۱)

۴۸. گزینه ۱ صحیح است.

نیروی وارد بر کف ظرف همان وزن مایع است، پس نیروی وارد بر کف ثابت است از رابطه $P = \rho g h = \frac{mg}{A}$ چون در حالت دوم سطح

قطعه ۴ برابر می‌شود و mg ثابت است، پس فشار در کف ظرف $\frac{1}{4}$ برابر می‌شود.
(فیزیک دهم، صفحه ۳۰ و ۳۳)

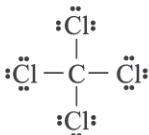
مرکز نخبه آموزش مارس برتر

۵۸. گزینه ۲ صحیح است.

آ) سبکترین گاز نجیب هلیم است و افزون بر این کاربرد، برای برگردان بالنهای هواشناسی، تفریحی و تبلیغاتی در جوشکاری و کپسول غواصی نیز کاربرد دارد.

ب) فرمول شیمیایی مس (II) اکسید به صورت CuO می‌باشد.

پ) درست

ت) نادرست، آلومینیم در طبیعت به حالت ترکیب یافت می‌شود.
(شیمی دهم، صفحه‌های ۱ و ۵۳ و ۵۴)

۵۹. گزینه ۲ صحیح است.

آ) نادرست، دی‌نیتروژن مونوکسید

ب) درست

پ) درست

ت) نادرست، منیزیم فلورورید

ث) درست

ج) نادرست، باریم نیترید

(شیمی دهم، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۵)

۶۰. گزینه ۳ صحیح است.

آ) درست

ب) درست

پ) درست، کربن مونوکسید (CO) گازی بی‌رنگ، بی‌بو و بسیار سمی است. چگالی این گاز کمتر از هوا و قابلیت انتشار آن در محیط بسیار زیاد است.

ت) نادرست، در مجموع ۱۴ جفت الکترون نایپوندی دارد.

ث) درست، CO_2 و SO_3 اکسید اسیدی می‌باشند.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

۶۱. گزینه ۱ صحیح است.

آ) درست، مجموع ضرایب استوکیومتری مواد در معادله‌های I و II به ترتیب برابر ۹ و ۳۳ می‌باشد.

ب) نادرست، O_2 استوکیومتری محسوب نمی‌شودا مجموع ضرایب استوکیومتری CO_2 و H_2O در دو واکنش برابر ۲۷ می‌باشد.

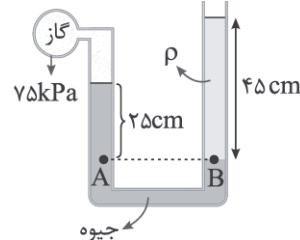
پ) درست، $\text{CO}_2(\text{g})$ و $\text{H}_2\text{O}(\text{g})$ گاز گلخانه‌ای محسوب می‌شوند.

$$\text{? mol} (\text{CO}_2, \text{H}_2\text{O}) = 1 \text{ mol C}_7\text{H}_5\text{N}_3\text{O}_9 \times \frac{22 \text{ mol} (\text{CO}_2, \text{H}_2\text{O})}{4 \text{ mol C}_7\text{H}_5\text{N}_3\text{O}_9}$$

$$= 5/5 \text{ mol} (\text{CO}_2, \text{H}_2\text{O})$$

ت) نادرست، در واکنش (I) ضریب استوکیومتری O_2 و H_2O یکسان است.

۵۳. گزینه ۴ صحیح است.

$$P_A = P_B$$

$$75 \times 10^3 + 13600 \times 10 \times \frac{25}{100} = 10^5 + \rho \times 10 \times \frac{45}{100}$$

$$\rho = 2000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

(فیزیک دهم، صفحه ۳۱)

۵۴. گزینه ۳ صحیح است.

$$3 \frac{\text{lit}}{\text{min}} \times \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}} \times \frac{1000 \text{ cm}^3}{1 \text{ lit}} = 50 \frac{\text{cm}^3}{\text{s}}$$

$$Av = 20 \frac{\text{cm}^3}{\text{s}} = \text{آهنگ جریان شاره خروجی}$$

$$50 \frac{\text{cm}^3}{\text{s}} - 20 \frac{\text{cm}^3}{\text{s}} = 30 \frac{\text{cm}^3}{\text{s}} = 1/8 \frac{\text{lit}}{\text{min}}$$

$$1/8 \frac{\text{lit}}{\text{min}} = \frac{18 \text{ lit}}{\Delta t} \Rightarrow \Delta t = 10 \text{ min}$$

(فیزیک دهم، صفحه ۴۳)

۵۵. گزینه ۴ صحیح است.

آهنگ شارش شاره در تمام نقاط ثابت و یکسان است. با عبور شاره از قسمت ۲، مساحت مقطع لوله کاهش یافته و تنیدی عبور شاره از آن افزایش می‌یابد و طبق اصل برنولی، فشار داخلی شاره کاهش می‌یابد.

(فیزیک دهم، صفحه ۴۴)

شیمی

۵۶. گزینه ۳ صحیح است.

آ) درست

ب) درست، از نیتروژن برای این منظور استفاده می‌شود.

پ) نادرست، کربن دی‌اکسید (CO_2) گازی سه‌اتمی است!

ت) درست

ث) نادرست، فراوان ترین گاز نجیب در هوکر، آرگون (Ar) می‌باشد.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۳۱، ۳۴ و ۴۹)

۵۷. گزینه ۴ صحیح است.

H_2 در بین یون‌ها وجود ندارد. این یون‌ها عبارتند از: N_2^+ , He^+ , H^+ , O^+ , O_2^+

بررسی عبارت‌های درست:

(۱) البته این مقدار از جایی به جای دیگر، از روزی به روز دیگر و حتی از ساعتی به ساعت دیگر تغییر می‌کند.

(۲) به دلیل تفاوت اندازه نقطه جوش آرگون و اکسیژن، تهیه آرگون خالص در این روش محدود نیست.

(۳) با دورشدن از سطح زمین فشار هوا کاهش می‌یابد و میزان این کاهش با افزایش ارتفاع کمتر است. نمودار تغییرات فشار هوا بر حسب ارتفاع به صورت منحنی می‌باشد.

(شیمی دهم، صفحه‌های ۴۷، ۴۹ و ۵۰)

$$\begin{aligned} ?LO_2 &= \frac{1}{6} \times 10^{24} N_A \times \frac{1 \text{ mol } N_2}{1 \text{ mol } O_2} \times \frac{2 \text{ mol } O_2}{1 \text{ mol } N_2} \\ &\times \frac{22/4 \text{ L } O_2}{1 \text{ mol } O_2} = 224 \text{ L } O_2 \end{aligned}$$

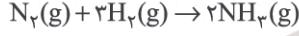
(شیمی دهم، صفحه های ۷۵، ۷۶، ۸۰ و ۸۱)

۶۸. گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{aligned} ?LCO_2 &= 400 \text{ g } MgO \times \frac{1 \text{ mol } MgO}{4 \text{ g } MgO} \times \frac{1 \text{ mol } CO_2}{1 \text{ mol } MgO} \\ &\times \frac{22/4 \text{ L } CO_2}{1 \text{ mol } CO_2} = 224 \text{ L } CO_2 \\ ?LCO_4 &= 800 \text{ g } CaCO_3 \times \frac{1 \text{ mol } CaCO_3}{10 \text{ g } CaCO_3} \times \frac{1 \text{ mol } CO_2}{1 \text{ mol } CaCO_3} \\ &\times \frac{22/4 \text{ L } CO_2}{1 \text{ mol } CO_2} = 179.2 \text{ L } CO_2 \\ 224 - 179.2 &= 44.8 \text{ L } CO_2 \\ ?gCaO &= 80 \text{ g } CaCO_3 \times \frac{1 \text{ mol } CaCO_3}{10 \text{ g } CaCO_3} \times \frac{1 \text{ mol } CaO}{1 \text{ mol } CaCO_3} \\ &\times \frac{56 \text{ g } CaO}{1 \text{ mol } CaO} = 44.8 \text{ g } CaO \\ \frac{179.2}{44.8} &= 0.4 \end{aligned}$$

(شیمی دهم، صفحه های ۷۱ و ۷۹)

۶۹. گزینه ۱ صحیح است.

نکته: می‌توان برای ساده‌سازی مسئله اعداد داده شده در مسئله را به صورت $1/2, 0/2, 0/2$ در نظر گرفت. بنابراین مول H_2 مصرف شده بدون در نظر گرفتن a عبارت است از:

$$? \text{ mol } H_2 = 0.2 \text{ mol } NH_3 \times \frac{3 \text{ mol } H_2}{2 \text{ mol } NH_3} = 0.3 \text{ mol } H_2$$

$$H_2 = 0.2 - 0.3 = 0.9 \text{ mol } H_2$$

$$?LH_2 = 0.9 \text{ mol } H_2 \times \frac{22/4 \text{ L } H_2}{1 \text{ mol } H_2} = 20.16 \text{ L } H_2$$

$$\Rightarrow 20.16a \text{ L } H_2$$

(شیمی دهم، صفحه های ۸۰ و ۸۱)

۷۰. گزینه ۳ صحیح است.

کاهش جرم مخلوط واکنش مربوط به جرم O_2 تولید شده می‌باشد. بنابراین:

$$?LO_2 = 64 \text{ g } O_2 \times \frac{1 \text{ mol } O_2}{32 \text{ g } O_2} \times \frac{22/4 \text{ L } O_2}{1 \text{ mol } O_2} = 44.8 \text{ L } O_2$$

$$?gKNO_3 = 64 \text{ g } O_2 \times \frac{1 \text{ mol } O_2}{32 \text{ g } O_2} \times \frac{2 \text{ mol } KNO_3}{1 \text{ mol } O_2}$$

$$\times \frac{104 \text{ g } KNO_3}{1 \text{ mol } KNO_3} = 404 \text{ g } KNO_3$$

$$m = 404 \text{ g} + 44 = 448 \text{ g}$$

$$\frac{44.8}{448} = 0.1$$

(شیمی دهم، صفحه های ۸۰ و ۸۱)

$$\begin{aligned} ?LO_2 &= 0.2 \text{ mol } C_2H_5OH \times \frac{3 \text{ mol } O_2}{1 \text{ mol } C_2H_5OH} \times \frac{22/4 \text{ L } O_2}{1 \text{ mol } O_2} \\ &= 13.44 \text{ L } O_2 \end{aligned}$$

(شیمی دهم، صفحه های ۶۹، ۷۰ و ۷۱)

۶۲. گزینه ۴ صحیح است.

با افزایش مقدار میانگین کربن دی اکسید در هوایکره، میانگین دمای کره زمین، میانگین مساحت برف در نیمکره شمالی و میانگین جهانی آب‌های آزاد به ترتیب افزایش، کاهش و افزایش می‌یابد. بدینهی است مساحت برف ذوب شده در نیمکره شمالی افزایش می‌یابد.

(شیمی دهم، صفحه های ۶۷ و ۶۸)

۶۳. گزینه ۲ صحیح است.

در تولید مقدار یکسانی برق از منابع زیر، مقایسه ردهای CO_2 تولید شده عبارت است از:

باد > گرمای زمین > انرژی خورشید > گاز طبیعی > نفت خام > زغال سنگ
(شیمی دهم، صفحه های ۶۵ و ۶۶)

۶۴. گزینه ۲ صحیح است.

اگر هوایکره زمین وجود نداشت، میانگین دمای کره زمین به -18°C کاهش می‌یافتد. با کاهش دما از 14°C به -18°C مقدار کاهش دما برابر 32°C خواهد بود.

بررسی عبارت‌های درست:

۱) گازهای گلخانه‌ای مانع از خروج کامل گرمای آزاد شده می‌شود.

۳) بخش عمده‌ای از این پرتوها به وسیله زمین جذب می‌شود.

۴) سوخت سبز سوختی است که در ساختار خود افزون بر کربن و هیدروژن، اکسیژن نیز دارد و از پسماندهای گیاهی مانند شاخ و برگ گیاه سویا، نیشکر و دانه‌های روغنی به دست می‌آید. این مواد زیست تخریب پذیرند، از این رو به وسیله جانداران ذره‌بینی به مواد ساده‌تر تجزیه می‌شوند.

(شیمی دهم، صفحه های ۶۹ و ۷۰)

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

هیدروژن مانند سوخت‌های فسیلی می‌تواند با اکسیژن بسوزد و نور و گرما تولید کند.

(شیمی دهم، صفحه های ۷۱ تا ۷۳)

۶۶. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

۱) این نسبت در هر دو یکسان و برابر $\frac{1}{2}$ می‌باشد.

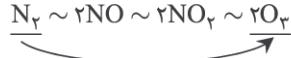
۳) پرتو موردنظر، پرتو پرانرژی فرابنفش می‌باشد.

۴) اصطلاح لایه اوزون به منطقه مشخصی از استراتوسفر (دومین لایه هوایکره) می‌گویند که بیشترین مقدار اوزون در آن محدوده قرار دارد.

(شیمی دهم، صفحه های ۷۳ و ۷۴)

۶۷. گزینه ۱ صحیح است.

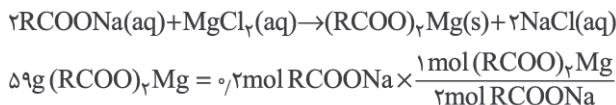
با توجه به این سه واکنش، با مصرف هر مول N_2 حداقل ۲ مول O_2 تولید می‌شود. زیرا:

مرکز نجات آموزش مدارس برتر

۷۵. گزینه ۳ صحیح است.

$$\times \frac{x\text{g} (\text{RCOO})_2\text{Mg}}{1\text{mol} (\text{RCOO})_2\text{Mg}} \Rightarrow x = 59\text{ g.mol}^{-1}$$

$$\Rightarrow (\text{RCOO})_2\text{Mg} = 59\text{ g} \Rightarrow 2R + 88 + 24 = 59$$

$$\Rightarrow R = 239\text{ g.mol}^{-1}$$

$$\text{RCOONa} = 239 + 12 + 32 + 23 = 306\text{ g.mol}^{-1}$$

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۷ و ۹)

۷۶. گزینه ۴ صحیح است.

چون این صابون مایع است، کاتیون M^+ باید K^+ یا NH_4^+ باشد.
جرم مولی صابون های مایع $\text{RCOO}^-\text{NH}_4^+$ و RCOO^-K^+ به ترتیب زوچ و فرد می باشد:

$$24.08\text{g} \text{RCOO}^-\text{M}^+ = 0.08\text{mol} \text{RCOO}^-\text{M}^+$$

$$\times \frac{x\text{g} \text{RCOO}^-\text{M}^+}{1\text{mol} \text{RCOO}^-\text{M}^+} \Rightarrow \text{RCOOM}^+ = 301\text{g}$$

بنابراین M^+ در آن NH_4^+ است.

۱) درست، عنصرهای سازنده آمیدها نیز C، H، N و O هستند.

۲) درست

$$\text{RCOO}^-\text{NH}_4^+ = 301\text{g.mol}^{-1} \Rightarrow \text{R} + 12 + 32 + 14 + 4 = 301\text{g}$$

$$\Rightarrow \text{R} = 239\text{ g.mol}^{-1}$$

$$\text{C}_n\text{H}_{2n+1} = 239 \Rightarrow n = 17 \Rightarrow \text{C}_{17}\text{H}_{35}$$

پس فرمول اسید چرب آن $\text{C}_{17}\text{H}_{35}\text{COOH}$ ، خواهد بود و با توجه به فرمول شیمیایی این صابون 39 g وجود دارد.

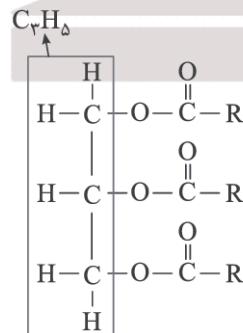
۳) درست، $\text{C}_{18}\text{H}_{36}\text{O}_2$ یا $\text{C}_{17}\text{H}_{35}\text{COOH}$

۴) نادرست، زیرا کاتیون M^+ در آن K^+ نیست.

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۵ و ۶)

۷۷. گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به ساختار کلی استر اسیدهای چرب می توان نوشت:

$$\text{C}_{57}\text{H}_{104}\text{O}_6 - \text{C}_2\text{H}_5 = \text{C}_{54}\text{H}_{99}\text{O}_6$$

$$\text{C}_{54}\text{H}_{99}\text{O}_6 \div 3 = \text{C}_{18}\text{H}_{33}\text{O}_2$$

بنابراین فرمول شیمیایی RCOO در این استر سه عاملی به صورت $\text{C}_{18}\text{H}_{33}\text{O}_2$ و فرمول کلی اسید چرب سازنده آن به صورت $\text{C}_{18}\text{H}_{34}\text{O}_2$ یا $\text{C}_{17}\text{H}_{33}\text{COOH}$ خواهد بود.

۷۸. گزینه ۲ صحیح است.

آ) نادرست، انسانها چند هزار سال پیش از میلاد، به همراه آب از موادی شبیه صابون امروزی برای نظافت و پاکیزگی استفاده می کردند.

ب) درست

پ) درست

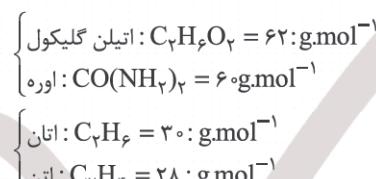
ت) نادرست، نام گروه عاملی OH^- - گروه هیدروکسیل می باشد.
(شیمی دوازدهم، صفحه های ۳ و ۴)

۷۹. گزینه ۲ صحیح است.

چربی ها را می توان مخلوطی از استرهای بلندنجیر و اسیدهای چرب دانست.

بررسی عبارت های درست:

(۱)

۳) فرمول کلی صابون جامد به صورت RCOO^-Na^+ می باشد.
صابون های مایع، نمک پتاسیم یا آمونیوم اسیدهای چرب هستند.

۴) نامهای از این مخلوطها: آب دریا، هوای نوشیدنی ها، انواع رنگ ها، سرامیک ها، چسب ها، شوینده ها، داروها و ...

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۳ تا ۶)

۷۸. گزینه ۳ صحیح است.

مخلوطهای A، B و C به ترتیب: سوسپانسیون، کلرید و محلول محسوب می شوند.

آ) درست، محلول های نور را عبر می دهند و کلرید و سوسپانسیون نور را پخش می کنند.

ب) درست، کلریدها و محلول های پایدار بوده و تهشیش نمی شوند.

پ) درست

محلول > کلرید > سوسپانسیون: اندازه ذرات سازنده ت) نادرست، کلریدها مخلوطهای ناهمگن می باشند.

ث) نادرست

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۷ و ۸)

۷۹. گزینه ۴ صحیح است.

الگوهای (I) و (II) به ترتیب به اسید چرب و استر سنگین مربوط است. هر چند به دلیل وجود گروه هیدروکسیل COOH (-) در اسیدهای چرب امکان تشکیل پیوند هیدروژنی وجود دارد. اما به دلیل غلبه بخش ناقطبی بر قطبی، اسیدهای چرب در آب نامحلول اند.

بررسی عبارت های درست:

۱) از واکنش اسیدهای چرب یا استر اسیدهای چرب با NaOH می توان صابون جامد $(\text{RCOO}^-\text{Na}^+)$ تولید کرد.

۲) الگوی مربوط به مولکول رونغن زیتون یا چربی کوهان شتر (II) $(\text{C}_{57}\text{H}_{11}\text{O}_6)$ همانند الگوی (I) می باشد.

۳) زیرا در مولکول استر سنگین و اسید چرب به ترتیب ۶ و ۲ اتم اکسیژن وجود داشته و هر اتم اکسیژن در ترکیب های آلی دارای ۲ جفت الکترون ناپیوندی است.

(شیمی دوازدهم، صفحه های ۵ و ۶)

پایه دوازدهم . آزمون ۲ . پاسخنامه تجدی

۸۷. گزینه ۱ صحیح است.

جوهرنمک و سدیم هیدروکسید پاک کننده‌های خورنده محسوب می‌شوند و از نظر شیمیایی فعال‌اند و نباید با پوست تماس داشته باشند. رنگ کاغذ pH در محلول‌های جوهرنمک و سدیم هیدروکسید به ترتیب قرمز و آبی می‌باشد.

(شیمی دوازدهم، صفحه ۱۲)

۸۸. گزینه ۴ صحیح است.

برای این منظور پیه گوسفند را با سود سوزآور در این دیگ‌ها می‌جوشانند. در شرایط یکسان قدرت پاک کنندگی پاک کننده غیرصابونی $\text{RC}_6\text{H}_5\text{SO}_4^-\text{Na}^+$ از صابون بیشتر است. زیرا با یون‌های موجود در آب سخت رسوب نمی‌دهند و خاصیت پاک کنندگی خود را حفظ می‌کنند.

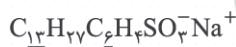
(شیمی دوازدهم، صفحه ۱۱)

۸۹. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به آنکه فرمول عمومی بنیان آلکیل (R) به صورت $\text{C}_n\text{H}_{2n+1}$ می‌باشد، فرمول شیمیایی R به صورت $\text{C}_{17}\text{H}_{27}$ خواهد بود:

$$2n+1=27 \Rightarrow n=13$$

بنابراین این پاک کننده در مجموع دارای ۱۹ اتم کربن می‌باشد:

فرمول مولکولی نفتالن C_{10}H_8 می‌باشد.

$$19-8=11$$

(شیمی دوازدهم، صفحه ۱۱)

۹۰. گزینه ۴ صحیح است.

برای این منظور به صابون‌ها ترکیب‌های کلردار اضافه می‌کنند. بررسی عبارت‌های درست:

- ۱) زیرا این پاک کننده یک پاک کننده غیرصابونی است. پاک کننده‌های غیرصابونی و صابونی براساس برهم‌کنش میان ذره‌ها عمل می‌کنند.
- ۲) به همین دلیل مصرف زیاد شوینده‌ها و تنفس بخار آنها، عوارض پوستی و بیماری‌های تنفسی ایجاد می‌کند.
- ۳) این نمک‌ها با یون‌های کلسیم و منیزیم موجود در آب‌های سخت واکنش داده و از تشکیل رسوب و ایجاد لکه جلوگیری می‌کنند.

(شیمی دوازدهم، صفحه ۱۲)

ریاضی

۹۱. گزینه ۳ صحیح است.

گزینه‌های ۱ و ۴ تابع نمی‌باشد. دامنه تابع گزینه ۲، $\{0\} - R$ و دامنه تابع گزینه ۳، $\mathbb{R}$ می‌باشد.

(ریاضی دهم، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۴)

۹۲. گزینه ۲ صحیح است.

$$(2, 2n^2 + 1) = (2, 3n) \Rightarrow 2n^2 + 1 = 3n$$

$$\Rightarrow 2n^2 - 3n + 1 = 0 \quad \begin{cases} n = 1 \\ n = \frac{1}{2} \end{cases}$$

$$n = 1 \Rightarrow \{(2, 2), (1, 1), (3, 1), (2, 3)\}$$

$$n = \frac{1}{2} \Rightarrow \{(2, \frac{3}{2}), (1, \frac{1}{2}), (3, \frac{1}{2}), (2, \frac{1}{2}), (\frac{1}{2}, 2)\}$$

$$\Rightarrow f(3) = \frac{1}{2} = 2$$

(ریاضی دهم، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۳)

فرمول مولکولی آلkan ۸ کربنی به صورت C_8H_{18} می‌باشد:

$$\begin{cases} \text{C}_8\text{H}_{18}\text{O}_2 = 282: \text{g.mol}^{-1} \\ \text{C}_8\text{H}_{18} = 114: \text{g.mol}^{-1} \end{cases} \Rightarrow 282 - 114 = 168 \text{ g}$$

(شیمی دوازدهم، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۹۳. گزینه ۲ صحیح است.

آ) نادرست، این گونه آب‌ها به «آب سخت» معروف هستند.

ب) نادرست، زیرا این ماده در آب نامحلول است و اتحال‌پذیری مواد نامحلول در آب از 0.01 گرم حل شونده در 100 گرم آب کمتر است.

پ) درست

ت) درست، زیرا بخش ناقطبی در آنها، بر بخش قطبی غلبه دارد. فرمول همگانی این نوع صابون‌ها که جامد هستند، $\text{RCOO}^- \text{Na}^+$ است که در آن R یک زنجیر هیدروکربنی بلند است.

ث) درست، زیرا با افزودن صابون به مخلوط آب و روغن، یک کلوبید ایجاد می‌شود و کلوبیدها ناهمگن و پایدار بوده و تهشین نمی‌شوند.

(شیمی دوازدهم، صفحه‌های ۱۷ و ۱۹)

۹۴. گزینه ۲ صحیح است.

شربت معده یک سوسپانسیون محسوب می‌شود.

(شیمی دوازدهم، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۹۵. گزینه ۱ صحیح است.

$$\text{RCOO}^- \text{M}^+ = ? \text{ g.mol}^{-1}$$

$$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_1\text{C}_6\text{H}_5\text{SO}_4^-\text{Na}^+ = 348 \text{ g}$$

با توجه به یکسان بودن گروه R هر دو پاک کننده و تفاوت جرم مولی آنها و بیشتر بودن جرم مولی پاک کننده غیرصابونی می‌توان نوشت:

$$\text{RCOO}^- \text{M}^+ = 348 - 117 = 231: \text{g.mol}^{-1}$$

$$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_1\text{COO}^- \text{M}^+ = 231 \text{ g} \Rightarrow \text{M}^+ = 18 \text{ g.mol}^{-1} \Rightarrow \text{NH}_4^+$$

نکته: بدون محاسبه و با توجه به یکسان بودن شمار اتم‌های H در هر دو پاک کننده، به سادگی NH_4^+ به دست می‌آید!!

(شیمی دوازدهم، صفحه ۱۱)

۹۶. گزینه ۲ صحیح است.

از مخلوط سدیم هیدروکسید و پودر آلومینیم برای باز کردن مجاري مسدود شده در برخی وسایل و دستگاه‌های صنعتی استفاده می‌شود. این پاک کننده به شکل پودر عرضه می‌شود و یک پاک کننده خورنده می‌باشد. از این پودر برای باز کردن لوله‌ها و مسیرهایی استفاده می‌شود که بر اثر ایجاد رسوب و تجمع چربی‌ها بسته شده‌اند.

آ) نادرست

ب) درست، گاز X_2 گاز هیدروژن می‌باشد.

پ) نادرست، آلومینیم در واکنش با محلول اسیدها یا بازها گاز H_2 تولید می‌کند.

ت) درست، گرما منجر به ذوب چربی‌هایی که باعث مسدود شدن لوله‌ها و مسیرها شده‌اند می‌شود و تولید گاز با ایجاد فشار مکانیکی باعث باز شدن لوله و مسیر می‌شود. افزون بر آن باعث ایجاد سوراخ‌های ریز در چربی‌ها و پاک کردن آسان‌تر می‌شود.

(شیمی دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

مرکز آموزش مارس برتر

۹۳. گزینه ۱ صحیح است.

دو تابع f و g با هم برابرند، اگر و تنها اگر دامنه و ضابطه برابر داشته باشند.

دامنه $g(x)$ مجموعه اعداد حقیقی است، پس دامنه $f(x)$ نیز باید $\mathbb{R}$ باشد، بنابراین $a = -2$.

$$f(x) = \begin{cases} b & , x = -2 \\ \frac{(x+2)(x-\Delta)}{x+2} & , x \neq -2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} b & , x = -2 \\ x - \Delta & , x \neq -2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} g(x) = x - \Delta \Rightarrow c = -\Delta \\ g(-2) = f(-2) \Rightarrow -7 = b \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{a+b}{c} = \frac{-2-7}{-\Delta} = 1/8$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه های ۵۱ و ۵۲)

۹۴. گزینه ۴ صحیح است.

فرض کنید $a = f(x) = g(x)$ باشد. در این صورت داریم:

$$1) y = fof(x) = f(a) = a$$

$$2) y = fog(x) = f(x) = a$$

$$3) y = gof(x) = g(a) = a$$

$$4) y = gog(x) = g(x) = x$$

(ریاضی دهم، صفحه های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۹۵. گزینه ۲ صحیح است.

$$0 \leq [x] < 3 \Rightarrow 0 \leq x < 3$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه های ۵۱ و ۵۲)

۹۶. گزینه ۴ صحیح است.

$$f\left(\frac{x}{\sqrt{3}}f(x)\right) \xrightarrow{x=\sqrt{3}} f\left(\frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}}f(\sqrt{3})\right) < 1 : \text{ می دانیم و } \sqrt{3} < 2$$

$$f(\sqrt{3}) = [\sqrt{3}] \xrightarrow{3/4 < 2\sqrt{3} < 3/6} 3$$

$$\Rightarrow f\left(\frac{\sqrt{3} \times 3}{2}\right) = \left[\frac{3\sqrt{3}}{2} \times 2\right] = [3\sqrt{3}] \xrightarrow{5 < 3\sqrt{3} < 6} 5$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه های ۵۱ و ۵۲)

۹۷. گزینه ۳ صحیح است.

$$D_f = [-2, 2] \Rightarrow D_{\underline{f}} = D_f \cap D_g - \{x | g(x) = 0\}$$

$$\Rightarrow D_{\underline{f}} = \{-2, 0, 1, 2\} - \{2\} = \{-2, 0, 1\}$$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{f}{g}(-2) = \frac{0}{3} = 0 \\ \frac{f}{g}(0) = \frac{2}{1} = 2 \\ \frac{f}{g}(1) = \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}} = 1 \end{array} \right\} \Rightarrow R_{\underline{f}} = \{0, 1, 2\}$$

$$\Rightarrow \frac{f}{g}(x) = 0 + 1 + 2 = 3$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه های ۵۱ و ۵۲)

۸۸. گزینه ۳ صحیح است.

ابتدا $f(2)$ را می باییم:

$$x = 2 \Rightarrow f(2) = 2f(2) - 2 - 2 \Rightarrow f(2) = 4$$

$$\Rightarrow f(x) = 2(f) - x - 2 \Rightarrow f(x) = -x + 6 \Rightarrow f(-1) = 7$$

(ریاضی دهم، صفحه ۱۰۲)

۸۹. گزینه ۲ صحیح است.

برای اینکه ضابطه مذکور تابع باشد، باید به ازای $x = a$ یک خروجی داشته باشیم:

$$|a| - 1 = \frac{a}{2} + 1$$

$$1) a \geq 0 \Rightarrow a - 1 = \frac{a}{2} + 1 \Rightarrow \frac{a}{2} = 2 \Rightarrow a = 4 \checkmark$$

$$\Rightarrow f_1(a) = f_1(4) = 3$$

$$2) a < 0 \Rightarrow -a - 1 = \frac{a}{2} + 1 \Rightarrow \frac{3a}{2} = -2 \Rightarrow a = -\frac{4}{3} \checkmark$$

$$\Rightarrow a = -\frac{4}{3}, 4$$

(ریاضی دهم، صفحه ۱۱۲)

۹۰. گزینه ۲ صحیح است.

-۲ و ۳ ریشه های مخرج اند، پس:

$$2x^2 + ax + b = 2(x+2)(x-3) \xrightarrow{x=1} 2 + a + b = -12$$

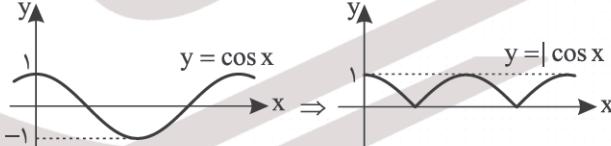
$$\Rightarrow a + b = -14$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه های ۴۰ و ۴۱)

۹۱. گزینه ۲ صحیح است.

$$-1 \leq \cos x \leq 1 \Rightarrow 0 \leq |\cos x| \leq 1 \Rightarrow R_f = [0, 1]$$

برد تابع شامل دو عدد صحیح ۰ و ۱ است.

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۱۶ تا ۱۹)

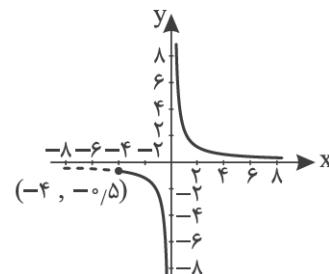
۹۲. گزینه ۳ صحیح است.

فرض کنید $g(x) = x^2$ باشد، در این صورت می دانیم

$g(x) \geq -4$ می باشد. اگر $h(x) = \frac{2}{x}$ را در نظر بگیریم، برد تابع

$hog(x)$ را می خواهیم. پس برای به دست آوردن برد تابع f باید

نمودار $h(x)$ را به ازای $x \geq -4$ و $x \neq 0$ رسم کنیم:

مطابق شکل برد تابع $h(x)$ با شرط $x \geq -4$ و $x \neq 0$ برابر است با:

$$(-\infty, -\frac{1}{2}] \cup (0, +\infty)$$

که برابر برد تابع $f(x)$ با دامنه $D_f = \mathbb{R} - \{\pm 2\}$ است.

حال نقطه $(0, 0)$ را در تابع جای گذاری می‌کنیم:

$$f(0) = 0 \Rightarrow 0 = a(0+2)^3 + 1 \Rightarrow a = -\frac{1}{8} \Rightarrow abc = -\frac{1}{4}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۳ تا ۵)

۱۰۳. گزینه ۱ صحیح است.

A' نقطه متناظر A روی تابع f است که در راستای محور افقی در ابتدا b واحد به سمت چپ رفته و سپس طولها -2 برابر شده‌اند. بنابراین:

$$x_{A'} = (x_A - b)(-2) \Rightarrow -2 = (2 - b)(-2) \Rightarrow 2 - b = 1$$

$$\Rightarrow b = 1$$

همچنین در راستای عمودی عرض نقاط روی تابع f در ابتدا -2 برابر شده و سپس a واحد بالا رفته است. بنابراین:

$$y_{A'} = -2y_A + a \Rightarrow 1 = (-2)(-1) + a \Rightarrow a = -1$$

$$\Rightarrow a + b = 0$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه ۳۱)

۱۰۴. گزینه ۱ صحیح است.

طبق تعریف و نکته صفحات ۱۵ و ۱۷ کتاب ریاضی ۳ تجربی، در انقباض یا انبساط عرضی، دامنه تغییر نمی‌کند اما بر تغییر می‌کند. در نمودار $y = kf(x)$, عرض هر نقطه از دامنه، k برابر عرض آن نقطه در نمودار $y = f(x)$ است.

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۱۵ و ۱۷)

۱۰۵. گزینه ۳ صحیح است.

چون $b \neq -c$, پس باید $x = kx$ و در نتیجه $1 = k$. در این صورت:

$$y = (k+1)f(x) + k = 2f(x) + 1 \in [2x+1, 2x+1]$$

$$\Rightarrow R = [3, 5]$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۱۵ تا ۱۸)

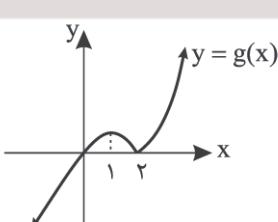
۱۰۶. گزینه ۱ صحیح است.

فقط تابع ثابت، هم صعودی و هم نزولی است. پس داریم:

$$a+b=0, f(x)=c$$

با رسم تابع $|g(x) = x|$ در آن نزولی است، بازه $(2, 1)$ است. پس $2 = a$ و $1 = c$ و نتیجه می‌شود: $b = -1$.

$$g(x) = \begin{cases} x^2 - 2x & , x \geq 2 \\ -x^2 + 2x & , x < 2 \end{cases}$$

$$(f+g)og(-1) = (f+g)(-3) = f(-3) + g(-3)$$

$$= 2 + (-3) | -3 - 2 | = -13$$

(ریاضی تجربی یازدهم، صفحه ۶۵)

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه ۷)

۹۸. گزینه ۲ صحیح است.

در تابع $f(x)$ به جای x $g(a)$ قرار می‌دهیم:

$$fog(a) = 3 \Rightarrow f(g(a)) = 3 \Rightarrow \frac{2g(a)-1}{g(a)+a} = 3$$

$$\Rightarrow 2g(a) - 1 = 3g(a) + 3a \Rightarrow g(a) = -3a - 1$$

اعضای دامنه g را در معادله بالا، امتحان می‌کنیم:

$$\begin{cases} a = -1 \Rightarrow g(-1) = 0 \Rightarrow -3a - 1 = 2 \neq g(-1) \times \\ a = 1 \Rightarrow g(1) = 3 \Rightarrow -3a - 1 = -4 \neq g(1) \times \end{cases}$$

$$\begin{cases} a = -2 \Rightarrow g(-2) = 5 \Rightarrow -3a - 1 = 5 = g(-2) \checkmark \\ a = 3 \Rightarrow g(3) = 1 \Rightarrow -3a - 1 = -10 \neq g(3) \times \end{cases}$$

پس مقدار $a = -2$ قابل قبول است.

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۱۱ تا ۱۴)

۹۹. گزینه ۱ صحیح است.

$$(gof)(x) = 1 - 2x^3 \Rightarrow g(3x) = 1 - 2x^3$$

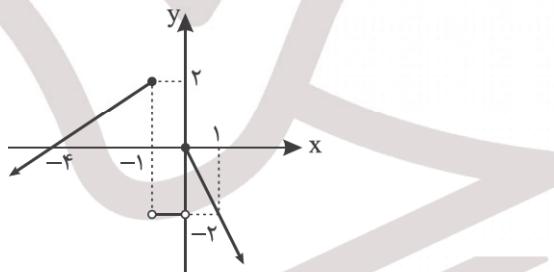
$$\Rightarrow g(3x) = 1 - 2(\frac{1}{3} \times 3x)^3 = 1 - \frac{2}{9}(3x)^3$$

$$\Rightarrow g(x) = 1 - \frac{2}{9}x^3 \Rightarrow \max\{g(x+5)\} = \max\{1 - \frac{2}{9}(x+5)^3\} = 1$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه ۱۴)

۱۰۰. گزینه ۴ صحیح است.

ابتدا نمودار $f(x)$ را رسم می‌کنیم:

حال ضابطه تابع چندضابطه‌ای (x) را به دست می‌آوریم:

$$f(x) = \begin{cases} -2x & , x \geq 0 \\ -2 & , -1 < x < 0 \\ \frac{2}{3}x + \frac{1}{3} & , x \leq -1 \end{cases}$$

$$f(\frac{5}{3}) = -5 \Rightarrow fof(\frac{5}{3}) = f(-5) = -\frac{1}{3} + \frac{1}{3} = -\frac{2}{3}$$

(ریاضی دهم، صفحه ۱۱۳)

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۱۱ تا ۱۴)

۱۰۱. گزینه ۳ صحیح است.

$$D_f : x \geq 1$$

$$D_g : x \leq 3$$

$$D_{gof} = \{x \in D_f \mid f(x) \in D_g\} = \{x \geq 1 \mid \sqrt{x-1} \leq 3\}$$

$$\Rightarrow D_{gof} = \{x \geq 1 \mid x-1 \leq 9\} = \{x \geq 1 \mid x \leq 10\} = [1, 10]$$

دامنه شامل ۱۰ عدد صحیح است.

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه های ۱۳ و ۱۴)

۱۰۲. گزینه ۴ صحیح است.

طبق شکل، $f(x)$ همان تابع $y = ax^3$ است که ۲ واحد به سمت چپ رفته و یک واحد نیز بالا رفته است. پس داریم:

$$b = 2, c = 1$$

مرکز آموزش مارس برتر

زمین‌شناسی

۱۱۱. گزینه ۲ صحیح است.

به سنگ‌ها و کانی‌های غیرفلزی، سنگ‌ها و کانی‌های صنعتی نیز می‌گویند که برای کاربردهای صنعتی یا روزمره استخراج می‌شوند. تالک در کاغذسازی، الماس برای سایندها و ریپس برای گچ ساختمان استفاده می‌شود. هماتیت که سنگ آهن می‌باشد.

۱۱۲. گزینه ۴ صحیح است.

اندازه‌گیری و تعیین ترکیب شیمیایی عناصر در پوسته زمین و بررسی پراکندگی عناصر در بخش‌های مختلف آن از اهداف این دانشمندان بود.

۱۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$\begin{aligned} \text{Fe} &\rightarrow 5/8 \\ \text{Si} &\rightarrow 22/2 \\ \text{Zn} &\rightarrow 0/0 13 \end{aligned}$$

۱۱۴. گزینه ۳ صحیح است.

فلدسپارهای سدیم و کلسیم‌دار (پلاژیولکلازها) ۳۹٪ و فلدسپارهای پاتاسیم‌دار (ارتوكلازها) ۱۲٪ درصد وزنی کانی‌های پوسته زمین را تشکیل می‌دهند که در مجموع ۵۱٪ می‌شود.

۱۱۵. گزینه ۱ صحیح است.

برخی از کانه‌ها به صورت آزاد یافت می‌شوند مانند طلا، نقره و مس و نیاز به کانه‌آرایی ندارند.

۱۱۶. گزینه ۴ صحیح است.

گاهی هوازدگی سنگ‌ها، باعث می‌شود تا کانی‌های آن در رسوبات تخریبی رودخانه به علت چگالی زیاد، تنهشین شده و به صورت خالص قابل بهره‌برداری شود. مانند پلاسراهای طلا، الماس، پلاتین و ...

۱۱۷. گزینه ۳ صحیح است.

الماس، یاقوت و فیروزه غیرسیلیکات می‌باشند. اما زمرد سیلیکات بریلیم می‌باشد.

۱۱۸. گزینه ۳ صحیح است.

در مرحله سوم تشکیل سنگ منشأ یا سنگ مادر را داریم که در لابه‌لای رسوبات ریز تشکیل می‌شود.

سنگ مخزن بعد از به تله افتادن نفت تشکیل می‌شود (در مهاجرت ثانویه).

۱۱۹. گزینه ۴ صحیح است.

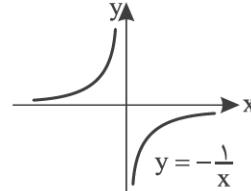
ویژگی مهم سنگ مخزن، وجود تخلخل و نفوذپذیری زیاد آن است. مانند: ماسه‌سنگ، سنگ آهک حفره‌دار (ریفهای مرجانی) سنگ گچ نفوذناپذیر می‌باشد.

۱۲۰. گزینه ۴ صحیح است.

درصد کربن افزایش می‌یابد.

۱۰۷. گزینه ۴ صحیح است.

تابع $y = x^3$ روی دامنه‌اش صعودی است، پس گزینه ۱ رد می‌شود. تابع‌های گزینه‌های ۲ و ۳ در بازه $[-2, -1]$ صعودی نیستند. تنها تابع گزینه ۴ همه شرایط را دارد.

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه ۳۷)

۱۰۸. گزینه ۳ صحیح است.

از نمودار داریم:

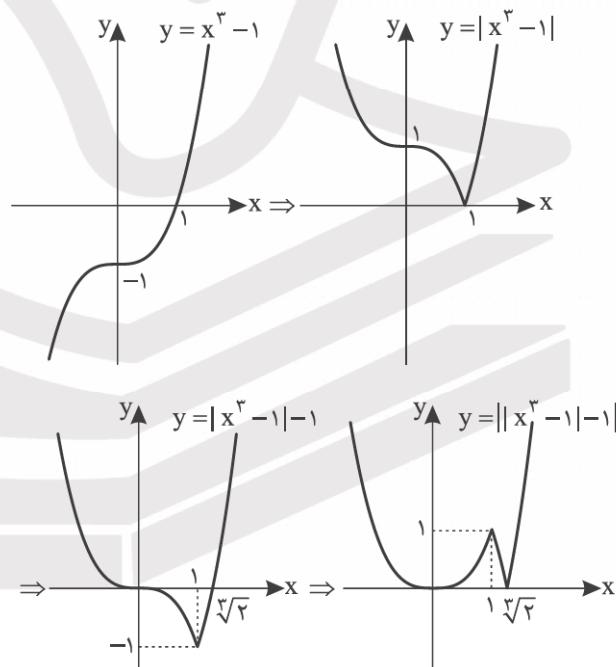
$$f(1) = 0 < f(0)$$

پس گزینه‌های ۱ و ۲ نادرست هستند. همچنین واضح است که $f(4) > 0 = f(1)$

پس گزینه ۴ هم نادرست است.

تابع در بازه $(1, 4)$ اکیداً صعودی است، پس گزینه ۳ صحیح است.
(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه‌های ۷ و ۱۰)

۱۰۹. گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به نمودار، در فاصله‌های $(-\infty, 0)$ و $[0, \sqrt[3]{2}]$ تابع اکیداً نزولی است.

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه‌های ۳ تا ۱۰)

۱۱۰. گزینه ۱ صحیح است.

$x = 1$ باید طول رأس سهمی باشد، پس:

$$\begin{aligned} x_S &= -\frac{b}{2a} = -\frac{4}{4} = 1 \Rightarrow a = -2 \Rightarrow y_S = -\frac{\Delta}{4a} = -\frac{16+8}{-8} = 3 \\ &\Rightarrow R = (-\infty, 3] \end{aligned}$$

(ریاضی تجربی دوازدهم، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)